

## ELEKTRİK DAĞITIM ŞEBEKELERİ YAPIM İŞLERİ GENEL ŞARTNAMESİ

### BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

#### Amaç

**Madde 1-** İş sahibi Şirket tarafından sözleşmeye bağlanan her türlü elektrik dağıtım şebekeleri yapım işinin yürütülmesinde uygulanacak genel esasları tespit etmektir.

#### Kapsam

**Madde 2-** Bu Genel Şartname, anahtar teslimi götürü bedel veya birim fiyat sözleşmeye bağlanan yapım işlerini kapsar.

Bu Şartnamenin 30 uncu maddesinin çalışma şartları ile ilgili son üç fıkrası, işin gereğine göre Şirket tarafından kısmen veya tamamen uygulanmayabilir.

#### Başlıklar ve yorum

**Madde 3-** Başlıklar ve madde kenar başlıkları, bu Genel Şartnamenin bir parçası olarak telakki edilmeyecek ve bu Genel Şartnamenin, ilgili ihale dokümanlarının veya sözleşmenin yorumlanmasında göz önüne alınmayacaktır.

İlgili hükmün konuluş ve düzenleme amacına aykırı düşmediği veya bu amacı değiştirmedeği sürece, hükmün metnindeki tekil manaya gelen kelimelerin çoğullarını ve çoğul manaya gelen kelimelerin de tekillerini içerdiği kabul edilecektir.

#### Tanımlar

##### Madde 4-

**Mal:** Satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve hakları,

**Hizmet:** Bakım ve onarım, yapım, montaj, demontaj/söküm, taşıma, haberleşme, sigorta, araştırma ve geliştirme, muhasebe, piyasa araştırması ve anket, danışmanlık, mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadaastro, imar uygulama, her ölçekte imar planı, tanıtım, basım ve yayım, temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, organizasyon, sergileme, koruma ve güvenlik, meslekî eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetlerini, taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını ve benzeri diğer hizmetleri,

**Yapım:** Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, elektrik dağıtım şebekesi, baraj, enerji santrali, trafo postası, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili tesisat, imalat, ihzarat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işlerini,

**Tedarikçi:** Mal alımı ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

**Aday:** Ön yeterlik için başvuran gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

**Ortak girişim:** İhaleye katılmak üzere birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturulan iş ortaklığı veya konsorsiyumları,

**İstekli:** Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, veya yapım Yüklenicisini,

**Yerli istekli:** Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişilikleri,

**Yüklenici:** Üzerine ihale yapılan ve sözleşme imzalanan istekliyi,

**Şirket:** İhaleyi yapan kurum ve kuruluşları,

**İhale yetkilisi:** Şirketin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlilerini,

**Başvuru belgesi:** Belli istekliler arasında ihale usulünde ön yeterliğe katılan aday tarafından yeterliğinin tespitinde kullanılmak üzere sunulan belgeleri,

**İhale dokümanı:** İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde; isteklilere talimatları da içeren teklif daveti ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,

**Ön proje:** Belli bir yapının kesin ihtiyaç programına göre; gerekli arazi ve zemin araştırmaları yapılmadan, bilgilerin halihazır haritalardan alındığı, çevresel etki değerlendirme ve fizibilite raporları dahil elde edilen verilere dayanılarak hazırlanan plân, kesit, görünüş ve profillerin belirtildiği bir veya birkaç çözümü içeren projeyi,

**Kesin (son durum) proje:** Belli bir yapının onaylanmış ön projesine göre; mümkün olan arazi ve zemin araştırmaları yapılmış olan, yapı elemanlarının ölçülendirilip boyutlandırıldığı, inşaat sistem ve gereçleri ile teknik özelliklerinin belirtildiği projeyi,

**Uygulama projesi:** Belli bir yapının onaylanmış kesin (son durum) projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi,

**İhale:** Bu Kanunda yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri,

**Teklif:** Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin Şirkete sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri,

**Belli istekliler arasında ihale usulü:** Ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda Şirket tarafından davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usulü,

**Sözleşme:** Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde Şirket ile Yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,

**Biyolojik Çeşitlilik:** Kara, deniz ve diğer suyla ilgili ekosistemlerde ve onların bir parçası olduğu ekolojik kompleksler dâhil tüm kaynaklarda yaşayan organizmalar arasındaki çeşitlilik; bu türler içinde, türler ve ekosistemler arasındaki çeşitliliği kapsar.

**Ekosistem:** Belirli bir alanda bulunan canlılar ile bunları saran cansız çevrelerinin karşılıklı ilişkileri ile meydana gelen ve süreklilik arz eden ekolojik sistemlere denir.

ifade eder.

Bunlara ilaveten:

**İş:** Sözleşmeye bağlanan her türlü yapım işini,

**Şirket kontrol görevlisi/Kontrol Teşkilatı:** Şirket tarafından, işlerin denetimi için görevlendirilecek bir heyeti ve/veya Şirket dışından bu işleri yapmak üzere görevlendirilen gerçek veya tüzel kişi veya kişileri,

**Yüklenici vekili:** Sözleşme konusu işle ilgili olarak Yükleniciyi temsil eden, o iş için Yükleniciden noterce düzenlenmiş bir vekaletname ile tam yetki almış ve Şirketçe kabul edilmiş olan gerçek kişiyi,

**Üçüncü kişi:** Şirket, Şirket kontrol görevlisi ve Yüklenici dışındaki kişi ve kişileri,

**İşyeri:** Yapım işinin meydana getirildiği yerler ile iş süresince geçici veya sürekli olarak kullanılan bina, arazi, arsa, malzeme ocakları vb. yerleri,

**Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme:** Uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için Yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden yapılan sözleşmeyi,

**Birim fiyat sözleşme:** SEDAŞ Birim bedelleri ve SEDAŞ Birim Bedel listelerinde yer almayan inşaat işleri için 2023 yılı SEDAŞ birim bedellerine dayalı olarak Şirketçe belirlenmiş toplam keşif bedelinden ihale indirimi düşüldükten sonra belirlenen toplam bedel üzerinden yapılan sözleşmeyi,

**İş kalemi:** Birim fiyat sözleşme ile yapılacak işlerde, teknik ve özel yapım şartları belirtilen, birim fiyat tarifleri bulunan ve sözleşmelerinde bedeli gösterilen veya sonradan yeni birim fiyatı yapılan ödemeye esas birimleri,

**İş Emri:** Yükleniciye belirli bir bölgede yapacağı işlerin tanımlandığı belgedir.

**Gün:** Takvim gününü,

**Yıl:** Takvim yılını,

**Uygulama yılı:** “Uygulama Yılı” deyimi iş programına uygun işlerin gerçekleştirildiği bir yıllık süreyi ifade eder.

**Alt Yüklenici:** Sözleşme konusu işin nev’i itibariyle bir kısmını, Şirket’in onay vermesinin ardından, Yüklenici ile yaptığı sözleşmeye dayalı olarak gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişiyi,

**Şartname:** Yapım işine ait genel, özel, teknik ve idari esas ve usulleri gösteren belgeleri, ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Yer Teslimi

#### İşin Yükleniciye teslimi

**Madde 5-** Sözleşmenin imzalanmasından sonra Yüklenicinin sözleşmede yazılı süre içinde işe başlayabilmesi için işler toplu veya parçalı olarak Şirket kontrol görevlileri tarafından Yükleniciye teslim edilir ve bu hususta iki taraf arasında ortak bir tutanak düzenlenir.

İşlerin yapılacağı yerlerin Yükleniciye tesliminde gecikme olması ve bunun işin bir kısmının veya tamamının zamanında bitirilmesini geciktirmesi halinde, sözleşmede tespit edilen iş süresi, işin bir kısmı veya tamamı için gecikmeyi karşılayacak şekilde uzatılır.

Zorunluluk halinde, sözleşme bedelinin aşılmaması ve Şirket ile Yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla Yükleniciye teslim edilmiş olan iş ve projelerde değişiklik yapılabilir. Bu durumda, iş başına getirilmiş olan malzeme, araç ve makinelerin yeni iş yerine

taşınması giderleri ile eski iş yerinde (kurulmuş ise) şantiye bina ve tesislerin yeni iş yerine taşınma ve kurulma giderleri Yükleniciye aittir. Bu durumda işin süresi, işin bir kısmı veya tamamı için gecikmeyi karşılayacak kadar uzatılır.

İşyeri tesliminden önce Şirket tarafından yüklenici şantiyesinde saha gözetimi yapılır. Gözetim sonucu Şirket, yükleniciden düzeltmeler veya iyileştirmeler isteyebilir ve aksiyonların tamamlanması için süre belirlenir.

6 ayda 1 yüklenicinin/alt yüklenicinin yerinde iş tesliminde talep edilen düzeltmelerin takibi ve periyodik kontrolü yapılır. Yüklenici, Projeye başlamadan önce Şirket tarafından verilen çevre boyut ve etki değerlendirme eğitimlerine katılan çalışanları arasından çevre boyut ve etki değerlendirmesi yapacak görevlileri seçer ve Şirkete ait Çevre Boyut ve Etki Değerlendirme Prosedürünün gerekliliklerini yerine getirerek Çevre Boyut ve Etki Değerlendirmesini yapar. Yüklenici, her bir bölge için sözleşme imzalanması sonrasında yaptığı çevre boyut ve etki değerlendirmesini Şirket ile paylaşır.

### **Yüklenicinin kendi ihtiyacı için kullanacağı yerler**

**Madde 6-** Yüklenici, iş süresince kullanacağı malzeme ve araç ambarları, şantiye ile işçi barakaları gibi kendi ihtiyacı olan tesisler için kullanacağı yerleri oluşturmak ve Sözleşme ve ekleri ile yürürlükteki mevzuata uygun hale getirmekle yükümlüdür. Şirket istediği zaman ve periyotta denetim yapma yetkisine sahip olup denetim sonucu tespit edilen hususların giderilmesi Yüklenici sorumluluğundadır.

Çalışanların talep, öneri ve şikayetlerini iletebileceği talep/öneri kutuları güvenlik kameralarının görmediği fakat herkesin ulaşabileceği bir alana konuşlandırılmalıdır. Birden çok lokasyonda şantiye kurulacak ise (yemekhane, yatakhane, ofis vb.) her lokasyonda aynı uygulama yapılmalıdır.

### **İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması**

#### **Madde 7-**

ŞİRKET, talep etmesi halinde YÜKLENİCİ Sigorta poliçelerini aşağıdaki hükümlere uygun olarak yaptırır. ŞİRKET poliçeleri kendisi yaptırıp YÜKLENİCİ'ye prim bedellerini fatura edebilir. Yapım işi ile ilgili işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, Şirket tarafından temin edilen malzemeler, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler vb. ile işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar sözleşme konusu yapım işinin korunmasından Yüklenici sorumludur.

Bu sebeple Yüklenici, işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, Şirket tarafından temin edilen malzemeler, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile yapılan işin biten kısımları için, özellik ve niteliklerine göre işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı ihale dokümanında belirtilen şekilde (all risk) sigorta yaptırmak zorundadır.

Sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için (varsa fiyat farkları dahil) hakediş tutarları; her türlü araç, malzeme, Şirket tarafından temin edilen malzemeler, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan

bedellerdir. Ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılması zorunludur.

Sigorta poliçesinde; Şirket işveren sıfatıyla, Yüklenici işi gerçekleştiren sıfatıyla yer almalıdır. Kıymetler tam değer üzerinden sigorta ettirilmeli, muafiyet tanınmamalıdır.

İşin devamı sırasında işyerinde yapılacak çalışmalar ve iş için kullanılacak malzemeler nedeniyle, işçilerle çevre halkının kazaya uğramalarını, zarar görmelerini ve işlerde zarar ve hasar meydana gelmesini önleyici tedbirlerin alınmasından da Yüklenici sorumlu olup, alınan bütün tedbirlere rağmen, Yüklenicinin yaptığı işlerden dolayı üçüncü kişilerin kendilerine veya mallarına zarar verilmesi ihtimaline karşı mali mesuliyet sigortası yaptırmakla da yükümlüdür. Mali mesuliyet sigorta bedeli olarak, bu konuda sigorta Şirketlerinin uygulamalarında kullandığı bedeller esas alınır.

Söz konusu sigortalara ilişkin poliçelerin, Şirketin yazılı izni dışında poliçenin kesin kabul tarihinden önce iptal edilemeyeceği ve süresinin kısaltılamayacağı hükmünü taşıması ve ilk hakediş raporunun düzenlenip tahakkuka bağlanmasından önce Şirkete verilmesi gerekir. Aksi halde hakediş tutarı ve öngörülmüş ise avans ödenmez.

Yüklenicinin sözleşme ile üstlendiği sorumluluk ve yükümlülükler söz konusu sigortalarla sınırlandırılmamış olduğundan, inşaat sigorta poliçelerinin genel şartlarının “Teminat dışında kalan haller” maddesinde belirtilen, Yüklenicinin kusurlu olduğu hallerde, kusur nedeniyle sigortanın ödemediği bedeller için Yüklenici Şirketten hiçbir talepte bulunamayacağı gibi, işin devamı süresince meydana gelecek kazalardan, bu kazaların sebep olacağı can ve mal kaybından ve üçüncü kişilere verilecek her türlü zararlardan Yüklenici doğrudan sorumlu olacaktır. Yüklenici veya Alt Yüklenicilerin sigorta kapsamı içinde veya dışında kalan hareket ve fiillerinden dolayı meydana gelecek bütün talep ve iddiaların karşılanması yükümlülüğü de Yükleniciye aittir.

Yüklenici, kendisinin veya Alt Yüklenicinin taksirinden, ihmalinden, ağır ihmalinden veya kusurlu herhangi bir hareketinden doyalı Şirketi ve Şirket personelini sorumlu tutamaz.

Sözleşmenin feshi veya tasfiye halinde bu sigortalar, iş, yeni Yükleniciye ihale edilmeye kadar devam ettirilir ve bu süreye ait sigorta giderleri Yüklenici tarafından karşılanır. Ancak bu süre, fesih veya tasfiye olur tarihinden başlamak üzere üç ayı geçemez.

Şehir sınırları dışındaki iş yerlerinde güvenlik ve düzenin sağlanması için Şirket tarafından verilen talimata Yüklenici uymak zorundadır.

İşyeri ve çevresindeki bölgede, yeterli güvenlik önleminin alınmaması sebebiyle doğabilecek hasar ve zararın ödenmesinden Yüklenici sorumludur. Yüklenici, kazaların, zarar ve kayıpların meydana gelmesini önlemek amacı ile gerekli bütün tedbirleri almak ve Şirket kontrol görevlileri tarafından, kaza, zarar ve kayıp ihtimallerini azaltmak için verilecek talimatlara uymak zorundadır. Ayrıca Yüklenici, işyerinde kullanılan araç, gereç ve makinelerle

tehlikeli maddelerin yol açabileceği çevre/iş kazalarından korunma usullerini ve tedbirlerini çalışanlara öğretmek zorundadır.

Temin edilen tüm kimyasal malzemelerin SDS (Güvenlik Bilgi Formu)'leri depolandıkları yerde tüm çalışanların erişimine açık olacak şekilde bulundurulacaktır. Bu konularda gerek Şirket kontrol görevlileri tarafından istenen ve gerekse Yüklenicinin kendi arzusu ile uyguladığı güvenlik ve koruma önlemlerine ilişkin giderlerin tümü Yükleniciye aittir.

### **İşyerlerinin temizlenmesi ve tesislerin kaldırılması**

**Madde 8-** Yüklenici tarafından işin sonunda işyerleri her türlü ihzarattan, ve çalışma artıklarından (malzeme, ekipman vb.), atıklardan, ve her türlü yapılarından çevreyi koruyacak şekilde temizlenir.

Yüklenici tarafından işin sonunda iş yerlerinin T.C. Çevre Mevzuatına ve SEDAŞ Atık Yönetimi Prosedürüne uyumlu olacak şekilde temizlenmelidir. Yapım işlemi esnasında oluşan ve Yüklenici ye bırakılacak atık malzemelerin dışındaki demontaj malzemeler, yapım işlemi tamamlandığında toplanmalı ve Bölgedeki Şirket Ana Depo'suna teslim edilmelidir.

Bundan başka Yüklenici tarafından kendi ihtiyaçları için yapılmış olan baraka, ambar, garaj, atölye vb. tesisler, işin sonunda Yüklenici tarafından sökülerek götürülür ve bu işler için kendisine hiçbir bedel ödenmez. Söz konusu işlemler yürütülürken biyolojik çeşitliliği ve çevreyi koruyacak şekilde hareket etmek esastır. Yüklenicinin yükümlülüğü olan bu işlerin yapılmaması veya eksik yapılması halinde Şirketin takdir edeceği bir bedel Yüklenicinin hakedişinden, hakediş kalmamışsa teminatından kesilir.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Projeler**

#### **Anahtar teslimi götürü bedel işlerde uygulama projelerinin Yükleniciye teslimi**

**Madde 9-** Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde, yapılacak işlerin uygulama projeleri, şartnameler ve diğer teknik belgelerle birlikte, sözleşmenin imzalanması sırasında Yükleniciye verilir.

#### **Birim fiyat sözleşmelerde ilk durum projelerin hazırlanması ve Yükleniciye teslimi**

**Madde 10-** Birim fiyat esaslı sözleşmelerde, işlerin ilk durum projeleri, şartnameler ve diğer belgelerle birlikte, sözleşmenin imzalanması sonrasında Yükleniciye verilir.

Yüklenici, yer teslimi sırasında teslim aldığı proje dosyasında bulunan/bulunması muhtemel Kişisel Bilgileri 6698 sayılı Kişisel Verilen Korunması Kanunu ve ve sözleşme gizlilik şartlarına uygun olarak işlemeli, muhafaza etmeli, gizliliğini korumalı ve saklama süresi sonunda imha etmelidir.

Yapılan yer teslimi, arazi ve zemin etütleri sonucu ilk durum projesinin revize edilmesini gerektirdiği işler ile doğal afet sebebiyle ilk veya kesin (son durum) proje üzerinden ihale edilen işlerde uygulama projesinin Yüklenici tarafından hazırlanması veya hazırlatılması esas olup, bunlar, iş programına göre gerekli oldukları zamanlarda hazırlanarak bir yazı ekinde Şirket'e teslim edilir. Şirket, gerekli gördüğü hallerde tüm projeleri hazırlayabilir ya da hazırlatabilir.

Yüklenicinin yapacağı uygulama/son durum projeleri, hesaplar vb. sözleşme ve eklerinde belirtilen şartlara, Şirket tarafından kendisine verilen ilk/kesin (son durum) projelere, talimatlara, esaslara, fen ve sanat kurallarına uygun olarak iş programını aksatmayacak şekilde hazırlanır ve uygulamada gerekli görülecek tüm ölçüleri ve ayrıntıları kapsar.

Uygulama/son durum projelerinin hazırlanması sırasında, farklı tercihlerin mümkün olması hallerinde, Yüklenici, seçim yapılabilmesini sağlamak üzere bu tercihleri gösteren projeleri, hesapları ve diğer gerekli bilgi ve raporları hazırlayıp Şirkete verir.

Yüklenici tarafından hazırlanan uygulama/son durum projelerinde Şirketçe değişiklik yapılması gerekli görüldüğü ve/veya verilen bilgiler yeterli görülmediği takdirde, projelerde ve ilgili raporlarda istenen değişikliklerin yapılması ve/veya eksik bilgilerin tamamlanması için projeler, istenilenlere uygun şekle getirilmek üzere, Yükleniciye geri verilir. Şirket, isterse projeler üzerinde kendisi de değişiklik yapabilir.

Onay işlemi sırasında Şirket tarafından proje ve eklerinde hatalar ve eksikler tespit edildiği takdirde, Yüklenici Şirketin yazılı talimatı üzerine ve verilen süre içinde, ayrıca bir bedel ödenmesini istemeksizin bunları düzeltmek zorundadır.

Sözleşme veya eklerinde başka bir hüküm bulunmadığı takdirde, Yüklenici tarafından Şirkete verilen projeler ve ilgili raporlar, verildikleri tarihten başlamak üzere bir aylık süre içinde aynen onaylanmış veya gerekli görülen değişiklikler yapılmış olarak veya eksiklerin tamamlanması kaydı ile Yükleniciye geri verilir. Bu konuda gecikme olursa Yüklenici, iş süresinin bu gecikme süresi kadar uzatılması hususunda hak kazanmış olur.

Şirket, değiştirilmesini gerekli gördüğü projeleri, değişikliğin özelliğine, işin aciliyet durumuna göre, isterse, yapılması gerekli görülen değişikliklerin daha sonra yapılması şartı ile onaylayabilir.

Yüklenici, hazırladığı projelerin ve hesapların hata ve eksiklerinden ve bunların her türlü sonuçlarından sorumludur. Projelerin Şirket tarafından görülmüş ve onaylanmış olması Yükleniciyi bu sorumluluktan kurtarmaz.

Yüklenici tarafından hazırlanan proje ve hesapların belirlenen tarihlerde Şirkete verilmemesinden, verilen proje ve hesapların hata ve eksiklerinden dolayı, Şirketçe onaylanmadan geri verilmiş olmalarından kaynaklanan zaman kayıpları ve gecikmelerden Yüklenici sorumludur.

İşlerin geçici kabulü yapıldıktan sonra, uygulama/son durum projeleri ister Şirketçe verilmiş, ister Yüklenici tarafından hazırlanarak Şirketçe onaylanmış olsun, uygulama sırasında

yapılmış değişiklikleri de içeren ve işin bitmiş durumunu gösteren nihai projeler (as-built drawings) Yüklenici tarafından bedelsiz olarak hazırlanıp orijinalleri Şirkete teslim edilir.

Proje, ister Şirket ister Yüklenici tarafından hazırlanırken, çevreyi ve insan sağlığını koruyacak şekilde hareket edilmesi esastır.

### **Projelerin uygulanması**

**Madde 11-** Sözleşme konusu işler, Şirket tarafından Yükleniciye verilen veya Yüklenici tarafından hazırlanıp Şirketçe onaylanan ilk veya uygulama (son durum) projelerine uygun olarak yapılır.

Birim fiyatlı işlerin, onaylı uygulama (son durum) projesi hazırlanmamış kısımlarına Şirketin izni olmadan başlanamaz. Aksine bir davranışın sorumluluğu Yükleniciye aittir.

Projelerin zemine uygulanması sırasında meydana gelen hataların sorumluluğu ve hataların neden olduğu zararlar ve giderler Yükleniciye ait olup, bunun sonucu olarak meydana gelen hatalı işin bedeli de Yükleniciye ödenmez.

Şirket, sözleşme konusu işlerle ilgili proje vb. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkânsız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Yüklenici, işlerin devamı sırasında gerekli görülecek bu değişikliklere uygun olarak işe devam etmek zorundadır. Proje değişiklikleri, ilk projeye göre hazırlanmış malzemenin terk edilmesini veya değiştirilmesini veya başka yerde kullanılmasını gerektirirse, bu yüzden doğacak fazla işçilik ve giderleri Yükleniciye aittir. Proje değişiklikleri işin süresini etkileyecek nitelikte ise Yüklenicinin bu husustaki süre talebi de Şirket tarafından dikkate alınır.

Şirketin veya Şirket kontrol görevlisinin yazılı bir tebliği olmaksızın Yüklenici, projelerde herhangi bir değişiklik yaptığı takdirde sorumluluk kendisine ait olup bu gibi değişiklikler nedeniyle bir hak iddiasında bulunamaz.

İşlerin devamı sırasında Yüklenici, proje uygulaması konusunda kendisine yapılan tebligatın sözleşme hükümlerine aykırı olduğu veya tebligat konusunun fen ve sanat kurallarına uygun olmadığı görüşüne varırsa, bu husustaki karşı görüşlerini 13 üncü madde hükümlerine göre Şirkete bildirmek zorundadır. Aksi halde aynı maddenin diğer hükümlerine göre işlem yapılır.

### **Projelerin tesliminde gecikme olması**

**Madde 12-** Birim fiyat sözleşmelerde, iş için gerekli olan projelerle diğer teknik belgelerin Yükleniciye tesliminde gecikme olması veya uygulanmak üzere Yükleniciye verilen proje ve teknik belgelerde, yeni proje veya belge hazırlanmasını gerektirecek ve dolayısıyla zamana ihtiyaç gösterecek şekilde değişiklik yapılması hallerinde Yüklenici hiçbir itiraz öne süremeyecektir. Ancak bu gecikme, işin bir kısmının veya hepsinin zamanında bitirilmesini geciktirirse sözleşmedeki iş süresi, işin bir kısmı veya tamamı için gecikmeyi karşılayacak şekilde uzatılır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Şirket Kontrol Faaliyetleri**

#### **İşlerin denetimi**

**Madde 13-** Sözleşmeye bağlanan her türlü yapım işleri, Şirket tarafından görevlendirilen Şirket kontrol görevlilerinin denetimi altında, Yüklenici tarafından yönetilir ve gerçekleştirilir.

Herhangi bir işin, Şirket kontrol görevlisinin denetimi altında yapılmış olması Yüklenicinin, üstlenmiş olduğu işi bütünüyle projelerine, sözleşme ve şartnamelerine, fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapmak hususundaki yükümlülüklerini ve sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Yüklenici, üstlenmiş olduğu işleri, sorumlu bir meslek adamı olarak fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapmayı kabul etmiş olduğundan, kendisine verilen projeye ve/veya teknik belgelere göre işi yapmakla, bu projenin ve/veya teknik belgelerin iş yerinin gereklerine, fen ve sanat kurallarına uygun olduğunu, ayrıca işin yapılacağı yere, kullanılacak her türlü malzemenin nitelik bakımından yeterliliğini incelemiş, kabul etmiş ve bu suretle işin teknik sorumluluğunu üstlenmiş sayılır.

Bununla birlikte Yüklenici, kendisine verilen projelerin ve/veya şartnamelerin, teslim edilen işyerinin veya malzemenin veyahut talimatın, sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olduğunu veya fen ve sanat kurallarına uymadığı hususundaki karşı görüşlerini teslim ediliş veya talimat alışı tarihinden başlayarak on beş gün içinde (özellikli bakımından incelenmesi uzun sürebilecek işlerde, Yüklenicinin isteği halinde bu süre Şirketçe artırılabilir) hem Şirket kontrol görevlisine, hem de Şirkete yazı ile bildirmek zorundadır. Bu sürenin aşılması halinde Yüklenicinin itiraz hakkı kalmaz.

Şirket bünyesinde uygulanmakta olan yönetim sistemleri doğrultusunda yönetim sistemlerine ilişkin şartlar doğrultusunda dışarıdan tedarik edilen proses, ürün ve hizmetlerin kontrolü gerekliliği kapsamında yüklenici saha ve operasyonlarını denetleme hakkına sahiptir.

Önemli görülen durumlarda Yüklenici isteklerini Şirket veya Şirket kontrol görevlisine, aynı şekilde Şirket veya Şirket kontrol görevlisi de istek ve talimatlarını Yükleniciye yazı ile bildirir. Söz üzerine yapılmış işler ve işlemler hakkında Yüklenicinin istek ve iddiaları Şirket tarafından dikkate alınmaz.

Yüklenici ile Şirket kontrol görevlisi arasında anlaşmazlık olursa, bu anlaşmazlık sözleşme hükümlerine göre Şirketçe karara bağlanır.

#### **Şirket kontrol görevlisinin yetkileri**

**Madde 14-** Yüklenici bütün işleri Şirket kontrol görevlisinin, sözleşme ve eklerindeki hükümlere aykırı olmamak şartı ile vereceği talimata göre yapmak zorundadır.

Şirketin kontrol faaliyetlerini dışarıdan hizmet alım yöntemi ile yürütmesi halinde, Yüklenici Şirketin yetkilendirdiği kontrol yüklenicisi tarafından verilen talimatlara da aynı şekilde uymak zorundadır.

Yüklenici kullanacağı her türlü malzemeyi Şirket kontrol görevlisine gösterip iş için elverişli olduğunu kabul ettirmeden iş başına getiremez.

Malzemenin teknik şartnamelere uygun olup olmadığını inceleyip gözden geçirmek için Şirket kontrol görevlisi istediği şekilde deneyler ve testler yapabilir ve ister işyerinde, ister özel veya resmi laboratuvarlarda olsun, bu deneylerin giderleri sözleşmesinde başka bir hüküm yoksa Yüklenici tarafından karşılanır. Yüklenici, deney ve testlerin işyerinde yapılmasını isterse bunun için gerekli araç ve teçhizatı kendisi temin eder.

Şirket kontrol görevlisinin kabul ettiği malzemeden mümkün olanların örnekleri mühürlenerek işin geçici kabulüne kadar saklanır.

Yüklenicinin işyerine getirdiği malzemenin, teknik şartnamesine veya daha önce alınmış mühürlü örneğine uygun ve işe elverişli olmadığı anlaşıldığı takdirde Yüklenici, Şirket kontrol görevlisinin bu husustaki yazılı tebliğ tarihinden başlamak üzere on gün içinde bu malzemeyi işyerinden kaldırıp uzaklaştırmak zorundadır. Bunu yapmadığı takdirde Şirket kontrol görevlisi bu malzemeyi, bütün zarar ve giderleri Yükleniciye ait olmak üzere, işyeri çevresi dışına çıkarmaya yetkilidir.

Yüklenici tarafından fen ve sanat kurallarına aykırı olarak kusurlu yapıldıkları anlaşılan iş kısımlarını yıktırıp Yükleniciye yeniden yaptırmak hususunda Şirket kontrol görevlisi yetkilidir. Yüklenici, bu konuda kendisine yazılı olarak verilen talimat üzerine, belirlenen süre içinde söz konusu iş kısımlarını ayrıca bir bedel istemeksizin yıkıp yeniden yapmak zorundadır. Bu hususta bir gecikme olursa sorumluluğu Yükleniciye aittir.

Yüklenici yer teslimi, iş programının oluşturulması, saha imalat çalışmalarının yürütülmesi, periyodik TEDAŞ yatırım izleme faaliyetlerinin takibi, malzeme kalitesi ve sevkiyatının yönetimi, yapım tekniğine dair uygunsuzlukların giderilmesi, İSG denetimine bağlı düzeltici faaliyetler, iş programına uyum, ekip nicelik/niteliği ile performansının artırılması, enerjilendirme ve planlı kesinti, hakedişe esas metraj cetveli ve krokisinin kontrol ve onayı, geçici kabul başvurusu ve son durum (tadilat) projelerinin kontrolü başta olmak üzere, sair saha ve ofis bazlı tesis çalışmalarında, Kontrol Teşkilatının talimatlarına uygun hareket edecektir.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### İşin Yürütülmesi

**Madde 15-** Yüklenici, hakedişe esas metraj alımı, saha ölçümlemeleri, metraj cetvelinin ve ilgili dosyaların oluşturulması, hakediş hazırlığı sürecinde metraj cetvelinin kontrol amacıyla Kontrol Teşkilatı yetkilisine iletilmesi ve Kontrol Teşkilatı ile metraj cetveli üzerinde gerekli mutabakatın sağlanması ve tüm bu iş ve işlemlerin zamanında ve doğru olarak yapılmasından sorumludur.

#### Yüklenicinin iş başında bulunması

**Madde 16-** Yüklenicinin üstlenmiş olduğu işin devamı süresince, iş yerinde bulunması esastır. Bununla birlikte, Yüklenici, işlerin gecikmesine ve durmasına yol açmamak şartı ile

noterce düzenlenmiş bir vekâletnameyle tam yetki almış ve Şirketçe kabul edilmiş bir vekil bırakarak iş başından ayrılabilir.

Yüklenici veya vekili iş yerinden ayrılmalarını gerektiren hallerde, Şirket kontrol görevlisinden izin almak zorundadır.

### **İşin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar**

**Madde 17-** Sözleşmenin imzalanmasından sonra Yüklenici, üstlenmiş olduğu işin önemine ve iş programına uygun olarak, işlerin yapılması için gerekli her türlü makine, araç ve yardımcı tesisleri hazırlamak, her türlü malzemeyi ve işçileri temin etmek ve ihzaratla ilgili tedbirleri almak zorundadır.

İşin başlangıcında ve devamı sırasında, işin programa uygun olarak yürütülmesini teminen, Yüklenici tarafından yapılan hazırlıkların ve alınan tedbirlerin yeterli olup olmadığının takdir hakkı Şirkete aittir.

Yüklenici, işin sözleşme süresi içinde bitirilmesi için, gerekli miktarda aracı, iş makinesini, malzemeyi ve yeterli sayıda işçiyi her an iş başında bulunduracaktır. Aksi halde, bu hususta kendisini uyarmak üzere yapılacak tebligat tarihinden başlamak üzere 10 (on) gün içinde bunları istenen sayıya ve miktara tamamlamak zorundadır.

Yüklenici işlerin yürütülmesinde çalıştırılmak üzere eğitim görmüş, diplomalı elemanları her zaman diğerlerine tercih edecektir.

Yüklenici, çalıştırdığı işçilerle kullandığı makine, araç ve malzemenin Şirketçe her an kontrol edilebilmesi için, bunların miktarlarını (çalıştırıldıkları yerler ve işler ayrı ayrı belirtilmek üzere) ayrıntılı şekilde gösteren cetvelleri istenmesi halinde Şirket kontrol görevlisine vermek zorundadır. Yüklenici kullandığı tüm araçların muayene ve kontrollerini ilgili yönetmelik hükümlerine uygun olarak yaptırmak ve Şirket tarafından istenildiği takdirde belgelerini sunmak zorundadır.

Şirket veya kontrol görevlileri gerek görmeleri halinde Yüklenici'ye ait makine, araç ve yardımcı tesisleri kullanabilir.

### **Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi**

**Madde 18-** Yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

- a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,
- b) Şirketi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartlarıyla, SEDAŞ Birim bedelleri ve SEDAŞ Birim Bedel listelerinde yer almayan inşaat işleri için 2023 yılı SEDAŞ birim bedelleri üzerinden indirimli ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 25'ine, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen yapım işleri

sözleşmelerinde de %25 'ine kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı Yükleniciye yaptırılabilir.

İş kapsamında öngörülemeyen durumlar nedeniyle sözleşme bedelinin %25 ine kadar oran dâhilinde bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre Yükleniciye verilir ve ek protokol imzalanır.

### **Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti**

**Madde 19-** Doğal afet sebebiyle ilk veya kesin(son durum) proje üzerinden sözleşmeye bağlanan işler ile işin yapımı sırasında yer teslimi, arazi ve zemin etütleri gerektirmesi sebebiyle kesin (son durum) proje üzerinden sözleşmeye bağlanan işlerde, işin yürütülmesi aşamasında Şirketin gerekli görerek yapılmasını istediği, ancak birim fiyat teklif cetvelinde fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedelleri,

Yüklenici ile birlikte aşağıdaki usuller çerçevesinde tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden Yükleniciye ödenir.

Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki analizlerden biri kullanılır:

- a) Yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde Şirkete verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.
- b) Şirkette veya diğer Şirketlerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler.
- c) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler.
- d) EPDK, Tedaş vb. kurumlar tarafından yayınlanan birim fiyatlar baz alınarak Şirket tarafından yapılan analizler.

İşin niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri uygulanır:

- 1) Yüklenicinin teklifinin ekinde Şirkete verdiği teklif rayiçler.
- 2) Şirkette veya diğer Şirketlerde mevcut rayiçler.
- 3) Şirketin veya diğer Şirketlerin sözleşmeye bağladığı benzer yapım işlerinde ortaya çıkan fiyatlar
- 4) Şirketçe kabul edilmek şartı ile uygulama ayına ait Ticaret ve/veya Sanayi Odasıncı onaylanmış yerel rayiçleri.

Yeni birim fiyat Yüklenici ile birlikte yukarıda belirtilen usullerden biri ile tespit edilerek düzenlenen tutanak Şirketin onayına sunulur ve otuz gün zarfında Şirketçe onaylanarak geçerli olur.

Yeni birim fiyatın hesabında, teklif analiz ile kıyaslanarak bulunan analizin kullanılması halinde, bu analizin temsil ettiği iş kalemi miktarı ile yeni tespit edilecek iş kalemi miktarının rayiçlere ve genel giderlere tesiri dikkate alınır.

Şirket istediği takdirde sözleşme ve ekleri kapsamında bulunmayıp ayrıca bir Yükleniciye yaptırılması mümkün olan işi başkasına da yaptırabilir, bundan dolayı Yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

#### **Sözleşme ve eklerine uymayan işler**

**Madde 20-** Yüklenici projelerde kendiliğinden hiçbir değişiklik yapamaz. Proje ve şartnamelere uymayan, eksik ve kusurlu oldukları tespit edilen işleri Yüklenici, Şirket kontrol görevlisinin talimatı ile belirlenen süre içinde bedelsiz olarak değiştirmek veya yıkıp yeniden yapmak zorundadır. Bundan dolayı bir gecikme olursa sorumluluğu Yükleniciye aittir.

Bununla birlikte, Yüklenici tarafından proje ve şartnameden farklı olarak yapılmış olan işlerin, fen ve sanat kurallarına ve istenen özelliklere uygun oldukları Şirketçe tespit edilirse, bu işler yeni durumları ile de kabul edilebilir.

Ancak bu takdirde Yüklenici, daha büyük boyutta veya fazla miktarda malzeme kullandığını ve daha fazla emek harcadığını öne sürerek fazla bedel isteyemez. Bu gibi hallerde hakediş raporlarına, proje ve şartnamelerde gösterilen veya yazılı talimatla bildirilen boyutlara göre hesaplanmış miktarlar yazılır. Bu şekilde yapılan işlerin boyutları, emeğin değeri ve malzemesi daha az ise bedeli ona göre ödenir.

#### **Hatalı, kusurlu ve eksik işler**

**Madde 21-** Şirket kontrol görevlisi, Yüklenici tarafından yapılmış olan işin eksik, hatalı ve kusurlu olduğunu veya malzemenin şartnamesine uygun olmadığını gösteren delil ve emareler gördüğü takdirde, gerek işin yapımı sırasında ve gerekse Garanti süresi olan 24 aylık sürede bu gibi eksiklerin, hataların ve kusurların incelenmesi ve tespiti için gerekli görülen yerlerin kazılmasını ve/veya yıkılıp yeniden yapılmasını Yükleniciye tebliğ eder.

Bu incelemeler Yüklenici veya vekili ile birlikte yapılır. Yüklenici veya vekili bu konuda yapılacak tebliğe uymazsa, incelemeler Şirket kontrol görevlisince tek taraflı olarak yapılarak durum bir tutanakla tespit edilir.

Bu gibi inceleme ve araştırmaların giderleri, işlerin eksik, hatalı ve kusurlu olduğunun anlaşılması halinde Yükleniciye ait olur. Aksi anlaşılırsa genel hükümlere göre işlem yapılır.

Sorumluluğu Yükleniciye ait olduğu anlaşılan hatalı, kusurlu ve malzemesi şartnameye uymayan işlerin bedelleri, geçici hakedişlere girmiş olsa bile, Yüklenicinin daha sonraki hakedişlerinden veya kesin hakedişinden veyahut teminatından kesilir.

**Yüklenicinin bakım ve düzeltme sorumlulukları**

**Madde 22-** Taahhüt konusu yapım işinin her türlü sorumluluğu, Garanti süresinin sona erdiği tarihe kadar tamamen Yükleniciye aittir. Yüklenici, gerek Yüklenici tarafından temin edilen malzemenin şartnameye uygun olmamasından ve gerekse yapım işlerinin kusur ve eksiklerinden dolayı, Şirketçe gerekli görülecek bütün onarım ve düzeltmeler ile sürekli bakım işlerini kendi hesabına derhal yapmak zorundadır.

Yüklenici bu zorunluluğa uymadığı takdirde, Şirket, kendisinden bir yazı ile yükümlülüklerini yerine getirmesini isteyecektir. Bu talimatın Yükleniciye tebliği tarihinden başlamak üzere işin özelliğine göre, talimat yazısında Şirketçe daha uzun bir süre verilmemişse, Yüklenici 15 (on beş) gün içinde yükümlülüklerini yerine getirmeye fiilen başlamadığı veya başlayıp da belirlenen süre içinde teknik gereklerine göre işi bitirmediği takdirde Şirket, söz konusu onarım, düzeltme ve bakım işlerini, bütün giderleri Yükleniciye ait olmak üzere işi dilediği usullerle yaptırabilir. Şirket bu işler için Yüklenicinin teminatından veya varsa diğer alacaklarından ödeme yapmaya yetkilidir.

Şirket, Yüklenicinin yaptığı işlerde kesin kabul tarihine kadar geçen zaman içinde herhangi bir aksaklık gördüğü takdirde, bu aksaklıkları yukarıda belirtildiği şekilde düzelttirip onarmakla birlikte, işin niteliğine göre aksaklığı tespit edilen yapım işlerinin kesin kabul işlemlerini uygun bir tarihe erteleyebilir. Bu takdirde kabulü ertelenen kısım için, Şirketin uygun göreceği bir miktarda teminat alıkonur.

Yapılan işlerde Yüklenicinin kusurundan kaynaklanan ve acilen ele alınması gereken aksaklıklar meydana geldiğinde, Yüklenicinin o anda işle ilgilenip konuyu ele alması imkânı yoksa bu takdirde Şirket, yazılı olarak haber vermek suretiyle Yüklenici adına bu aksaklığı giderir. Yüklenicinin tebligat adresinde bulunamaması veya işe ilgi göstermemesi halinde Şirket, Yüklenici hesabına aksaklığı giderip gerekli tedbirleri alır ve Yüklenicinin bu uygulamaya itiraz hakkı olmaz.

Yapım işlerinde Yüklenici, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için geçici kabul tarihinden itibaren en az 24 ay olmak üzere kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre Yükleniciye ikmal ve tazmin ettirilir.

Yüklenici çalışmaları sırasında çevreyi koruyacak şekilde hareket edecektir. Şirket, (eğer var ise) yüklenicinin sahada ve kendi yerinde oluşan atıklarını mevzuata uygun şekilde toplayarak, geri dönüşümünü/geri kazanımını/bertaraf edilmesini sağladığına dair bilgi ve belgeleri talep eder. Yüklenici bu taleplere Şirket tarafından belirtilen süreler içerisinde cevap vermek ile yükümlüdür.

**Yüklenicinin kusuru dışındaki hasar ve zararlar**

**Madde 23-** Olağanüstü haller ve doğal afetlerin işyerlerinde ve yapılan işlerde meydana getireceği hasar ve zararlar ile sigortalananabilir riskler (all risk) sigorta kapsamında bulunduğundan Yüklenici, bu hasar ve zararlar için Şirketten hiçbir bedel isteyemez. Ancak bu hasar ve zararlardan meydana gelecek gecikmeler için Yükleniciye gerekli ek süre verilir.

Savaş, yurt içinde seferberlik, ayaklanma, iç savaş ve bunlara benzer olaylar veya bir nükleer yakıttan kaynaklanan radyasyonlar ve bunlar için alınan önlemler sonucunda meydana gelecek riskler gibi sigortalanması mümkün olmayan riskler ile Şirketin işlerin tamamlanmış kısımlarını teslim alarak kullanmasından dolayı bu kısımlardan doğacak riskler Şirkete aittir.

### **Yükleniciye ait giderler**

**Madde 24-** İşin gerçekleştirilmesi için gerekli ve Yüklenicinin yapmak zorunda olduğu bazı işlerin karşılığı olan, aşağıdaki bentlerde gösterilen giderlerin tümü, sözleşme veya eklerinde kimin tarafından ödeneceği belirtilmemiş ve aksine bir hüküm bulunmamakta ise,

a. Gerek işin yönetimi, gerekse işte kullanılacak her türlü malzeme, araç, makine, taşıt vb. nin taşınmaları (teklif birim fiyatlarda yer alanlar bunun dışındadır), bunlar için gerekli depo, baraka, hangar, garaj vb. tesislerin yapılması, bunların korunmaları ve sigortaları ile ilgili giderler,

b. İşin yerine getirilmesi için, Yüklenici tarafından gerekli görülen bütün hizmet yolları ile bunların üzerindeki geçici köprü ve geçitlerin yapım ve bakım giderleri ile kamuya açık yollarda iş süresince alınması gerekebilecek tedbirlerin giderleri,

c. Projelerin zemine uygulanması, röleve gibi işler ile Şirket kontrol görevlisi tarafından denetim amacıyla istenen her türlü ölçmeler için gerekli araç, malzeme ve personel giderleri,

d. Sözleşmede veya eklerinde belirtilen yükleme ve benzeri teknik test ve deneylerin giderleri,

e. Kabul heyetlerinin gerekli gördüğü durumlarda, Yüklenicinin yaptığı işlerle ilgili olarak güven sağlamak için yapılacak bütün yükleme ve benzeri test ve deneylerinin giderleri,

f. Şantiye hizmetleri için gerekli enerji ve suyun (yapının bünyesine giren su ve enerji bunun dışındadır) sağlanması, taşınması ve dağıtılması için gerekli tesislerin yapılması ve bunlarla ilgili işletme giderleri,

g. Şirket kontrol görevlisinin işin durumunu, ilerlemesini göstermek ve tespit etmek üzere, iş süresince gerekli göreceği zamanlarda ve belirleyeceği yeterli görünümelerde çekilecek, işin değişik aşamalarını gösterir görsellerin ve dijitallerinin giderleri,

h. Yapım faaliyetlerinde kullanılacak her türlü araç, makine ve ekipmanların test, muayene, kalibrasyon ve doğrulama giderleri,

ı. Yapım faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyulabilecek çevresel tedbir ekipman giderleri (absorban malzeme, hazneli palet, atık konteyneri vb.),

Yükleniciye aittir.

### **Ataşmanlar ve ilgili diğer kayıtlar**

**Madde 25-** İşyerlerinde, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için, örneklerine göre şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterleri, bunlarla ilgili benzer belgeler Yüklenici ile birlikte Şirket kontrol görevlisi tarafından tutulur. Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır. Bunlardan imzalı birer kopya Yükleniciye verilir.

Yüklenici bu belgeleri imzalamış olmakla içindekileri ve yapılan hesapların doğruluğunu kabul etmiş olur. İmzalamaz ise veya ihtirazi kayıtlar altında imzalarsa karşı görüşlerini yazılı olarak bildirmesi için, belgelerin kendisine gösterildiği tarihten başlamak üzere, beş (5) gün süre verilir. Bu süre içinde karşı görüşlerini yazı ile bildirmezse belgelerin içinde kayıtlı hususları kabul ve imza etmiş sayılır. Bu sonucu tespit eden bir tutanak düzenlenir.

### **İşin süresi ve sürenin uzatılması**

**Madde 26-** İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmemesi durumunda, gecikilen her takvim günü için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanır.

Sözleşmesinde belirtilen mücbir sebepler ve/veya Şirketin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi halinde, durum Şirketçe incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılabilir.

Yüklenicinin, sürenin uzatılmasını gerektiren hallerin meydana geldiği tarihten sonra mümkün olan en kısa sürede (En fazla yirmi gün içinde), Şirkete yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından usulüne göre düzenlenmiş belgelerle mücbir sebebin meydana geldiğini tevsik etmesi zorunludur. Yüklenici bildiriminde, iş üzerinde gecikmeye yol açtığını düşündüğü sebeplerin ayrıntılarını, işin süresinin ne kadar uzatılması gerektiğini belirtecektir. Uzatılacak sürenin tespiti o anda mümkün değilse bunun da sebeplerini ayrıca belirtecek, durumun netlik kazanmasından sonra istediği süre uzatımını da ayrı bir yazı ile derhal bildirecektir. Ancak Şirketin sebep olduğu süre uzatımını gerektiren gecikmelerde, Yüklenicinin yazılı bildirimde bulunma şartı aranmaz.

Zamanında yapılmayan yazılı bildirimler dikkate alınmaz ve Yüklenici müracaat süresini geçirdikten sonra süre uzatımı talebinde bulunamaz.

İşin tamamlanması için sözleşmesinde tespit edilen tarih veya süre haricinde başkaca kayıt bulunmayan işlerde, havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan devresi ile resmi tatil günleri göz önünde tutularak iş bitim tarihi veya süresi belirlenmiş sayılacağından, Yüklenici, çalışmadığı bu gibi günleri öne sürerek süre uzatılması isteğinde bulunamaz. Ancak süre uzatımlarında, yapılacak işin özelliğine göre çalışılamayacak günlerde dikkate alınarak verilecek süre belirlenir.

## ALTINCI BÖLÜM

### Demontaj ve Söküm İşleri

#### **Mevcut tesislerin demontajı ve sökülmesi**

**Madde 27-** Projeler ve saha çalışmaları kapsamında sökülmesi gereken ve Yükleniciye söktürülen mevcut şebeke ve yapılardan çıkacak malzemenin, yeniden değerlendirilmesi ve gerektiğinde kullanılabilmesi için kontrol görevlisinin onay vermesi gereklidir ve bu malzemelerin yüklenici şantiyesinde bulunan atık geçici depolama alanına veya Şirket in atık geçici depolama alanına götürülmesi, inşaat ve yıkıntı atıklarının ise Belediyelerce izinli Hafriyat Döküm sahalarına götürülmesi gereklidir. "Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında Hafriyat toprağı üretkenler ile faaliyetleri sonucu 2 tondan fazla atık oluşumuna neden olacak inşaat/yıkıntı atığı üreticileri, mücavir alan sınırları içinde belediyeye, büyükşehir belediyesi olan yerlerde ilgili ilçe belediyesine, mücavir alan sınırları dışında ise mahallin en büyük mülki amirine müracaat ederek "Atık Taşıma ve Kabul Belgesi" almak zorunluluğu vardır. Bu sebeple yukarıda belirtilen faaliyetlerde kullanılan araçlarda atık taşıma ve kabul belgesi alınması gerekir. Talep edilmesi durumunda Yüklenici ilgili belgeleri Şirkete teslim eder. Hafriyat alanına götürülecek inşaat ve yıkıntı atıklarının yüklenmesi ve taşınması sırasında tozuma neden olmaması için nemlendirme yapılmalı, araç damperleri taşıma sırasında kapatılmalıdır. Yüklenici, izinli hafriyat döküm alanına götürülen atıklara ilişkin teslim edildiğine dair belgeyi saklar. Yüklenici, hafriyat ve döküm işlemleri ile ilgili belediyenin belirlediği tüm şartları, öğrenmek, usulüne uygun olarak yerine getirmekle yükümlüdür. Oluşabilecek tüm masraflar (GPS takip cihazı, ruhsat vb.) Yüklenici tarafından karşılanacaktır.

Bu söküm işlemleri için birim fiyat teklif cetvelinde yazılı bedeller ödenir. Eğer birim fiyat teklif cetvelinde bu söküm işlemleri için iş kalemi öngörülmemiş ve bir bedel konmamışsa, bu işlerin bedeli, 19'uncu madde hükümlerine göre Yükleniciye ödenir.

#### **Kazı ve söküm işlemlerinde bulunan değerli eşya**

**Madde 28-** Devlete ait yerlerde yapılan kazılarda ve söküm sırasında elde edilen malzeme için Şirket Şans Eseri Buluntu Prosedür'üne uygun şekilde işlem yapılacaktır. Bulunacak kültür değerleri, değerli eşya ve sanat eserleri Devlete aittir. Bu gibi eşyayı çıkarmak için gerektiği takdirde Yüklenicinin yapacağı, Şirketçe kabul edilecek giderler kendisine ödenir.

Bu gibi eşya ve sanat eserlerinin meydana çıkmasında, Yüklenici derhal Şans Eseri Buluntu Prosedürü ne göre çalışma bölgesindeki bütün faaliyetleri durdurur, Şans Eseri Buluntu Formunu doldurur ve bu prosedürdeki gereklilikleri yerine getirir.

#### **Kazılardan veya Şirkete ait söküm işlerinden çıkarılan malzeme**

**Madde 29-** İşin sözleşmesinde veya eklerinde gösterilenler dışında kazılardan veya Şirkete ait yapıların söküm işlerinden çıkacak malzemenin işte kullanılmasını Şirket kontrol görevlisi uygun görürse, Yüklenici bu gibi malzemeyi kullanmak zorundadır.

Bu türden malzeme için ihzarat bedeli ödenmez. Yetkili ve ilgili kurumlardan alınan izinler doğrultusunda yapılan kazı, hafriyat çıkarılması ve dökümü benzeri işler için izin alınan

kurumların mevzuatı uygulanacaktır. Söz konusu işlemler için doğacak tüm masraflar Yükleniciye aittir.

## **YEDİNCİ BÖLÜM**

### **Yüklenicinin Çalıştırdığı Personel**

#### **Çalışanların hakları ve çalışma şartları**

**Madde 30-** Yüklenici, yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine uygun olarak, işe aldığı her işçiye, personele ve teknik elemana, bunların adını ve soyadını, işe giriş tarihini, ücretini ve ücretin ödeneceği tarihi gösteren, kendisi veya vekili tarafından imzalanmış usulüne uygun bir karne vermek zorundadır.

Ücret miktarı ve ödeme tarihi değişmedikçe bu karne geçerli sayılır. Değişiklik olduğu takdirde Yüklenici çalışanlarına verdiği karneyi bu esasa göre, yedi gün içinde değiştirmek zorundadır. Bu yeni karnede önceki bilgilere ilave olarak yeni karnenin geçerlik tarihi mutlaka yazılır.

Şirket kontrol görevlisi ve yetkilileri iş yerinde çalışanlar arasında Yüklenici veya alt Yükleniciler tarafından ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığını kontrol ederek ücretleri ödenmeyen varsa Yükleniciden ve alt Yüklenicilerden istenecek bordrolara göre bu ücretlerin Yüklenici hakedişinden ödenmesini sağlayacaktır.

Bunun için Yüklenicinin hakediş istemesi üzerine bu istek ve hakedişin ödeneceği tarih (yaklaşık olarak), 4857 sayılı İş Kanunu'nun 36 ncı maddesinde yazılı olduğu şekilde ilan olunur. İlanın yapıldığı, Şirket kontrol görevlisinin ve Yüklenici veya vekili ile işçi temsilcisinin imzaladıkları bir tutanakla tespit edilerek bu tutanağın bir sureti hakedişin ödeme yerine gönderilir.

Yükleniciden alacağı olan işçi, personel ve teknik elemanlar, ilan tarihinden başlamak üzere bir hafta içinde Şirket kontrol görevlisine başvurabilirler.

Alacaklar, hakediş raporunun düzenlendiği tarihten önceki (işçi ücretleri ödeme günü öncesindeki) günler için belirlenmiş sayılır. Bu tür alacakların üç aylık tutarından fazlası hakkında Şirkete herhangi bir sorumluluk düşmez.

Bildirilen alacak iddiaları, Yüklenici veya alt Yüklenicinin kayıtları ile varsa puantaj ve daha önceki hesap pusulalarından incelenip anlaşılmaya varılan miktarların (üç aylık ücret tutarını geçmemek üzere) Yüklenici tarafından bordroya bağlanması sağlanır ve bu bordrolar hakediş raporu ile birlikte ödeme yerine gönderilir.

Yüklenicinin hakedişinin ödenmesi gereken kısmından indirilen bu bordro tutarı ayrı bir çekle ödeme biriminin ilgili mutemedine verilir ve bordroda gösterilen alacaklar ilgililere Şirket kontrol görevlisi, Yüklenici veya vekili ile işçi temsilcisinin önünde ödenir, bu husus ayrıca bir tutanakla tespit olunur. Yapılacak tebligata rağmen Yüklenici veya vekili ödemede hazır bulunmazsa bu husus tutanakta belirtilir.

Yüklenicinin iş verdiği alt Yüklenicilerin gündelikçi, haftalıkçı veya aylıkçı olarak işyerinde çalıştırdığı işçi, personel ve teknik elemanların tamamı da Yüklenicinin elemanları hükmünde olup bunların ücretlerinin ödenmesinden de doğrudan doğruya Yüklenici sorumludur. Yüklenici, bunların ücretleri hakkında da aynen kendi elemanları gibi ve yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapmak zorundadır.

Personel alacaklarının kontrol edilebilmesi için Yüklenici, teknik ve idari personeli ile işçilerine yaptığı ödemelerin bordrolarından birer suretini, bordroların düzenlenme tarihinden başlayarak en çok bir ay içinde, Şirket kontrol görevlisine verecek ve bu bordrolarda teknik ve idari personel ile işçilerin sanatları ve çalıştıkları yerler, ad ve soyadları ile doğum yerleri ve tarihleri belirtilecektir.

Bordrolarda Yüklenicinin veya vekilinin imzası bulunacaktır.

Bu tür alacakların tümü para ile ödenir. Para yerine kısmen de olsa marka veya başka bir şeyin kullanılması usulü, Yüklenicinin kantinlerinde paradan başka herhangi bir şeyin para yerine kullanılması yasaktır.

Yüklenici çalıştırdığı işçilerin, bu işkolunda veya meslekte aynı veya benzer iş için toplu sözleşme veya mevzuatla kabul edilenlerden daha az elverişli olmayan şartlarda çalışmalarını ve ücret almalarını sağlayacaktır. Ücret, yan ödeme ve çalışma şartlarının toplu sözleşme veya mevzuatla tespit edilmemiş olması halinde Yüklenici, en yakın ve uygun bir bölgedeki işkolu veya meslekteki aynı veya benzer bir iş için toplu sözleşme veya mevzuatla tespit edilenlerden veya Yüklenicinin bulunduğu işkolu ve meslekteki benzer işverenlerin verdiği genel seviyeden daha az elverişli olmayan ücret, yan ödeme ve çalışma şartlarını sağlayacaktır. Yüklenici, varsa alt Yükleniciler bu çalışma şartlarının sağlanması için gerekli tedbirleri alacaktır.

Yüklenicinin yukarıdaki paragrafta açıklanan çalışma şartlarına uymaması veya bu şartları uygulamaması halinde 43 üncü madde hükümleri uygulanır.

### **Çalışanların sağlık işleri**

**Madde 31-** Yüklenici bütün giderleri kendisine ait olmak üzere hizmetinde çalışanlar için, gerek teker teker ve gerekse topluca yaşadıkları ve çalıştıkları yerlerde, yürürlükte olan sağlık ve güvenlik mevzuatı hükümlerine uygun olarak her türlü sağlık önlemlerini almak ve çalışanların bulundukları şartlara göre sağlıklı bir şekilde yiyip içmeleri, yatıp kalkmaları ve yıkanmaları, hastalıklardan korunmaları, hastalık veya bir kaza halinde tedavileri konularında ilgili mevzuat hükümlerine uymak zorundadır. Ayrıca işe alımlarda her çalışan için işin tehlike sınıfı dikkate alınarak gerekli sağlık raporlarını alıp işe başlamadan önce Şirkete ibraz edecektir.

### **Çevre Sağlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği**

#### **Madde 32-**

**a-Çevre sağlığı:** Yüklenici yukarıda belirtilen yükümlülüklerinin yanında kendi personelinin sağlığından sorumlu olacak ve sağlıklı yaşam koşulları sağlamak için gerekli her türlü önlemi alacaktır. Yüklenici kendi personelinin kullandığı yatakhaneler, yemekhaneler ve müşterek dinlenme yerlerini temiz bulunduracak, personelin beslenmesi için alınan ve depolanan yiyecek malzemelerinin bozulmaması için gerekli önlemleri alacaktır. Yüklenici

ayrıca geçici tesisler çevresinde ve inşaat alanlarında değişik yerlerde tuvalet sağlayacak ve bunların temiz ve bakımlı tutulması için gereken önlemleri alacaktır. Bu tesislerin temizliği ve sağlık koşullarına uygunluğundan Yüklenici sorumlu olacaktır. Ayrıca, ilgili T.C Mevzuatları uyarınca yüklenici şantiyesinde evsel atıksu için toplama sistemi veya kanalizasyon sistemi kuracak veya var olan kanalizasyona bağlantısı sağlanacak ve tüm bu sistemin bakımını sağlayacaktır. İlgili Belediyeden Kanalizasyon bağlantısı olan şantiyeler için Kanal Bağlantı İzni, kanalizasyon bağlantısı olmayan şantiyeler için fosseptik konusunda görüş alınmalıdır. İşyerinin tamamında oluşan evsel atıklar eğer belediye tarafından teslim alınmıyorsa kapalı araçlarla toplanacak; yerel ve mülki yönetimlerin göstereceği evsel atık depolama alanlarına teslim edilecektir.

Yüklenici T.C. Çevre Mevzuatı kapsamında yayınlanan (kanun, yönetmelikler vb.) yükümlülükleri yerine getirecektir. Ayrıca Yüklenici faaliyet kapsamında yapılan işlemler sırasında oluşacak atıkları en aza indirmeyi ve olumsuz etkilerini ortadan kaldırmayı (biyolojik çeşitlilik ve ekosistem üzerine olumsuz etki vb.) gözetecektir. Oluşması muhtemel tüm tehlikeli/tehlikesiz atıklara Atık Yönetimi Prosedüründe belirtilen hususlar doğrultusunda muamele edecektir.

Tüm çevre kazası ve olaylarına ilişkin kayıtlar tutulacak ve kaza veya olayın meydana gelmesinden itibaren en geç 24 saat içerisinde yazılı olarak Anlık Olay/Kaza Bildirim Formu ile Şirket'e bildirecektir.

Yüklenici sözleşme süresi boyunca tüm çalışanlarına çevre bilinçlendirme (atık yönetimi, çevre yönetimi vb.) eğitimi verecektir. Şirket gerekli gördüğü takdirde yüklenicinin belirlediği sorumlulara çevre bilinçlendirme eğitimi verebilir. Eğitim alan sorumlu kişilerin, diğer yüklenici çalışanlarına bu eğitimleri aktarması beklenir.

Bu işler için yapılacak her türlü harcamalar ihale fiyatlarına dâhil kabul edilecek ve bunlar için ayrıca bir ödeme yapılmayacaktır.

**b) İş Sağlığı ve Güvenliği:** Yüklenici; kanun, yönetmelik ve ilgili sair mevzuat ile öngörülen her türlü önlemin Şirket Yüklenici İş Sağlığı ve Güvenliği Şartnamesi, Şirket Hizmet Tedarikçilerinin Yönetimi Prosedürü ve eklerinde belirtilen hususların yanında, o işyerinde iş güvenliğini sağlamak için gerekli olan ve bilimin, tecrübenin, teknolojinin imkan verdiği her türlü önlemi mevzuatta hükme bağlanmamış olsa da almakla yükümlüdür." Bu amaçla Yüklenici;

-İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği organizasyonu kurmak iş kazası ve meslek hastalığı risklerini tespit etmek ve bunlara karşı tedbir alınmasını sağlamak,

-İşyerinde güvenli bir şekilde çalışılmasını sağlamak üzere gerekli kontrollerin yapılmasını koordine etmek,

-Hizmete konu olan işle ilgili çalışanlarına mevzuatın zorunlu kıldığı süre ve nitelikte İSG eğitimi ve mesleki eğitimleri vermek,

-İşin yürütülmesi esnasında gerekli her türlü sağlık ve güvenlik önlemlerini (ortam güvenliğini sağlamak, uygun kişisel koruyucu donanımları temin etmek vb.) almak,

-Periyodik kontrol ve muayene gerekliliği olan malzeme, ekipman, KKD bulunması durumunda, gerekli kontrollerin periyodik olarak yapılmasını sağlamak ve kayıt altına almak,

-Çalışanların sahada tanımlanmış İSG kurallarını uygulamalarını güvence altına almak için

gözetim ve denetimler yapmak ve istendiğinde gösterilmek üzere bu gözetim ve denetimleri kayıt altına almış olmak,

-İşin devamı sırasında işyerinde yapılacak çalışmalar nedeniyle, işçiler ve kendi adına çalışanlar ile çevre halkının kazaya uğramalarını, zarar görmelerini ve işlerde zarar ve hasar meydana gelmesini önleyici tedbirlerin alınmasını sağlamak,

-Yüklenici ve alt yükleniciler, çalışanlara işyerinde kullanılan araç, gereç ve makinelerle patlayıcı maddelerin yol açabileceği kazalardan korunma usulleri ve tedbirleri konusunda gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimi vermek,

-Yüklenici, kendi ve alt yüklenici işçilerinin yapacağı iş ve kullanacağı ekipman ve malzeme ile ilgili iş güvenliği eğitimi almadan, gerekli kişisel koruyucu malzeme ile teçhiz edilmeden çalıştırılmamak,

-İSG mevzuatı gereği tüm kayıtları muhafaza etmek,

-Sözleşmeye uygunluğu takip etmek ile yükümlüdür.

Ayrıca Yüklenici tarafından sahada bulunabilecek birden fazla alt Yüklenici faaliyetlerinin birbirini olumsuz etkilememesi ve sağlık ve güvenlik konularında güvenlik ve koruma prensiplerinin uygulanmasında koordinasyonu sağlayacak, sağlık ve güvenlik planının hazırlanmasını ve uygulanmasını koordine edecek, işyerinde güvenli bir şekilde çalışılmasını sağlamak üzere gerekli kontrollerin yapılmasını koordine edecek, iş sağlığı ve güvenliği konularında bilgili bir İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama Koordinatörü görevlendirecektir( Tehlike sınıfına uygun grupta iş güvenliği uzmanı belgesine sahip olacaktır.) Anılan Koordinatör, yapacağı risk değerlendirmesi sonucu varlığı tespit edilen iş kazası ve meslek hastalığı risklerini ve konuya ilişkin mevzuat hükümlerini dikkate alarak alınması gereken tedbirleri içeren bir sağlık ve güvenlik planı hazırlayacaktır. Hazırlanacak planda iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda firmaların mevcut yönetim sistemlerine ait dokümanların yanı sıra söz konusu yapım projesinde münhasıran ortaya çıkacak riskler ve bunlara karşı alınması gerekli tedbirler ile sahada meydana gelebilecek deprem, sel, hortum, vb. doğal afetler ve yangın, sabotaj, terörist saldırı gibi iş akışını tehdit eden durumlara karşı alınacak önlemleri kapsayan bir acil durum planının yer alması zorunludur.

### **Çalışanların kazaya uğramaları**

**Madde 33-** Yüklenicinin 7 inci madde hükümlerine göre tedbirler almasına rağmen olabilecek kazalarda, Yüklenicinin işçi ve personelinin kazaya uğrayanların tedavilerine ilişkin giderlerle kendilerine ödenecek tazminat Yükleniciye aittir. Ayrıca işçi ve personelden iş başında veya iş yüzünden ölenlerin defin giderleri ile ailelerine ödenecek tazminatlarda Yüklenici tarafından karşılanır.

Yüklenici bu hususta, yürürlükte bulunan genel hükümlere ve Sedaş Hizmet Tedarikçilerinin Yönetimi Prosedürü ve eklerinde belirtilen hususlara uyacaktır.

Yüklenici tarafından kendi işçileri ve alt yüklenici işçilerinin karışacakları güvenlik ve sağlık konularında kayıplı ve kayıpsız tüm kaza ve olaylara ilişkin kayıtlar tutulacak ve kaza veya olayın meydana gelmesinden itibaren en geç 24 saat içerisinde yazılı olarak idareye bildirecektir. Kaza halinde en kısa sürede idareye sözlü olarak haber verilecek; gerektiğinde Yüklenici, kanunun emrettiği süre içinde yetkili kurumlara yasal bildirimler yapacak ve yapılan yazılı bildirimin bir örneği idareye sunulacaktır. (SEDAŞ tarafından verilen örneğe uygun olarak bildirim yapılacaktır)

### **Çalışanların yiyeceği ve içeceği**

**Madde 34-** Yüklenici, işe aldığı işçi ve personelin, özellikle şehirden uzak yerlerde, yiyeceğini ve içeceğini sağlamak üzere gereken bütün tedbirleri almak zorundadır. Ancak bu, hiçbir şekilde zorlama halini almayacak ve çalışanların dilediği herhangi bir yerden yiyeceğini ve içeceğini temin etme hususundaki serbestlikleri bozulmayacaktır. Ayrıca Yüklenici, işyeri çevresinde satıcıların da bulunmasını engellemeyecektir.

Yüklenicinin işyerinde satacağı her türlü yiyecek ve içeceklerin fiyatları, işyerine yakın perakende satış fiyatlarından hiçbir suretle fazla olmayacaktır.

### **Yüklenicinin çalıştırdığı kişilerin uygunsuzlukları**

**Madde 35-** Yüklenicinin teknik ve yönetici personeli ile hizmetli, işçi ve alt Yüklenicileri arasında her ne şekilde olursa olsun, iş başında bulunmasına engel durumları tespit edilenler, Yüklenici tarafından derhal iş başından uzaklaştırılır.

## **SEKİZİNCİ BÖLÜM**

### **Hakediş Raporları**

#### **Geçici hakediş raporları**

**Madde 36-** Yüklenici tarafından yapılan işlerin bedelleri,

a) Birim fiyat esasına göre yaptırılan işlerde;

Sözleşmeye ekli SEDAŞ Birim bedelleri ve SEDAŞ Birim Bedel listelerinde yer almayan inşaat işleri için 2023 yılı SEDAŞ birim bedelleri üzerinden yazılı veya sonradan düzenlenen yeni birim fiyatlar ile metrajlarından hesaplanan iş kalemi miktarlarının çarpımı üzerinden hesaplanan tutardan sözleşmede belirtilen orana göre hesaplanan indirim düşüldükten sonra hesaplanan tutardan, sözleşmedeki kayıtlara ve ilgili kanunlara göre yapılacak kesintiler de çıktıktan sonra, sözleşmenin ödemeye ilişkin hükümleri çerçevesinde kendisine ödenir.

Sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde herhangi bir iş kaleminin öngörölmüş ve birim fiyatının gösterilmiş olması Yükleniciye, mutlaka o nev'i işi yapma hakkını vermez.

Keşif özetinde öngörülen miktarlar sadece tahmini miktarlardır ve Yüklenicinin, Sözleşme çerçevesindeki yükümlölüklerinin yerine getirilmesi amacıyla yapacağı işlerin gerçek ve doğru miktarları olarak dikkate alınamazlar. Bu miktarların artma veya eksilmesinden dolayı Yüklenici Sözleşme birim fiyatlarında değışiklik ya da ek ödeme talep edemez.

Yüklenicinin yaptığı işler ile ihzarattan doğan alacakları, metrajlara göre hesaplanarak sözleşme hükümleri uyarınca kesin ödeme niteliğinde olmamak ve kazanılmış hak sayılmamak üzere geçici hakediş raporları ile ödenir. Yüklenici, Şirketin isteğı halinde, kesin hesapları da Şirket kontrol görevlisinin denetimi altında işe paralel olarak yürütmek zorundadır. Bu halde, geçici hakediş raporlarının düzenlenmesinde, bitmiş iş kısımları için kesin metrajdaki miktarlar dikkate alınır.

Hakediş raporlarının düzenlenmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır.

Geçici hakediş raporları Yüklenicinin başvurusu üzerine, sözleşme veya eklerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça ayda bir defa düzenlenir. Yüklenici başvurmadığı takdirde Şirket, en çok üç ay içinde, tek taraflı olarak hakediş düzenleyebilir. Gelecek yıllara sari olmayan sözleşmelerde yaptırılan işler için, son hakediş raporu bütçe yılının sonuna rastlayan ayın yirminci günü düzenlenir.

İşe başlanıldığı tarihten itibaren meydana getirilen işlerin miktarı Şirket kontrol görevlisi tarafından Yüklenici veya vekili ile birlikte ölçülür ve bulunan miktarlar sözleşmedeki esaslara uygun olarak hakediş raporuna dahil edilir.

Düzenlenen hakediş raporunun işleme konulabilmesi için, Yüklenici veya işbaşında bulunan vekili tarafından imzalanmış olması gereklidir. Yüklenici veya vekili, bildirilen günde, hakedişe esas ölçülerin alınmasında hazır bulunmazsa Şirket kontrol görevlisi ölçümleri tek başına yaparak hakediş raporunu düzenler ve Yüklenicinin bu husustaki itirazları kabul edilmez.

Hakediş raporu düzenlendikten sonra bir hafta içinde Yüklenici raporu imzalamazsa Şirket kontrol görevlisi, hakediş raporunu Şirkete gönderir ve rapor Yüklenici tarafından imzalanıncaya kadar Şirket'te hiçbir işlem yapılmaksızın bekletilir. Yüklenici hakediş raporlarını zamanında imzalamamış olursa ödemede meydana gelecek gecikmeden dolayı hiçbir şikayet ve istekte bulunamaz.

Hazırlanan ve iki tarafça imzalanmış bulunan geçici hakediş raporu, tahakkuk işlemi yapılmıncaya kadar, yetkili makamlar tarafından düzeltilebilir. Ancak bu düzeltme sırasında eski rakam ve yazıların okunabilir şekilde çizilmiş olarak hakediş raporunda bulunması ve düzeltme yapan yetkililerin imzasını taşıması gereklidir. Ancak bu düzeltmeler yeniden sayfa düzenlemeyi gerektirecek ölçüde fazla ise, esas sayfa üzerinde düzeltmenin yapıldığına ilişkin açıklama bulunmak şartı ile yeniden ayrı bir sayfa düzenlenip hakediş raporuna eklenir.

Yüklenicinin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirde, karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerçekleri, Şirkete vereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunun "Şirkete verilen .....tarihli dilekçemde yazılı ihtirazı kayıtlı" cümlesini yazarak imzalaması gereklidir. Eğer Yüklenicinin, hakediş raporunun imzalanmasından sonra tahakkuk işlemi yapılmıncaya kadar, yetkililer tarafından hakediş raporunda yapılabilecek düzeltmelere bir itirazı olursa hakedişin kendisine ödendiği tarihten başlamak üzere en çok (10) on gün içinde bu itirazını dilekçe ile Şirkete bildirmek zorundadır. Yüklenici itirazlarını bu şekilde bildirmediği takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılır.

Her hakediş tutarından, bir evvelki hakediş tutarı çıkarıldıktan sonra kalan miktara Şirketçe ilgili mevzuata göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi eklendikten sonra bulunan miktardan sözleşmede yazılı kesintiler, varsa Yüklenicinin Şirkete olan borçları ve cezalar ile kanunen alınması gereken vergiler kesilir. Hakediş raporu, Yüklenici veya vekili tarafından imzalandığı tarihten başlamak üzere en geç sözleşmesinde yazılı sürenin sonunda, eğer sözleşmede bu hususta bir kayıt yoksa otuz gün içinde tahakkuka bağlanır. Şirket ödeme planına göre ödeme yapılır.

b) Anahtar teslimi götürü bedel esasına göre yaptırılan işlerde;

Bu işlerin hakediş raporları, sözleşmesinde ve eklerinde yazılı esaslara göre düzenlenir. Bu hakediş raporlarının imzalanma, düzeltme ve ödemeleri yukarıda (a) bendinde yazılı hükümlere göre yapılır.

Gerek bu madde hükümlerine göre geçici hakediş raporlarının gerekse 37 inci madde hükümlerine göre kesin hesapların ve kesin hakediş raporunun hazırlanması ve gerekli ölçmelerin ve bunlarla ilgili diğer hizmetlerin yapılması için Yüklenici, yeterli sayıda işçi ve personeli bedelsiz olarak Şirket kontrol görevlisinin emrine verir.

### **Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi**

**Madde 37-** Birim fiyat esaslı sözleşmelerde, işin geçici kabulü yapıldıktan sonra, kesin hakediş raporunun düzenlenmesine esas olacak kesin metraj ve hesapların tamamlanmasına başlanır. Yüklenicinin kesin hakediş raporunun düzenlenmesinde geçici hakediş raporlarındaki rakamlara itibar edilmez ve kesin metraj ve hesaplar sonucunda bulunan miktarlar esas alınır.

Keşif özetinde öngörülen miktarlar sadece tahmini miktarlardır ve Yüklenicinin, Sözleşme çerçevesindeki yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla yapacağı işlerin gerçek ve doğru miktarları olarak dikkate alınamazlar. Bu miktarların artma veya eksilmesinden dolayı Yüklenici Sözleşme birim fiyatlarında değişiklik ya da ek ödeme talep edemez.

Kesin metraj ve hesaplarının yapıldığı sürece Yüklenici veya vekili hesapların yapıldığı yerde bulunmak zorundadır.

Şirket kontrol görevlisi, Yüklenici veya vekili ile birlikte işin gidişine paralel olarak daha önce hazırlanıp karşılıklı imzalanmış bulunan kesin metraj ve hesapları ve işin gidişine paralel hazır olmayanları, yine birlikte tamamlayıp imzalayarak geçici kabul tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde Şirkete teslim etmek zorundadır. Bu hesapların yapılması sırasında Yüklenici veya vekili tarafından yapılmış ve fakat Şirket kontrol görevlisince çözüme bağlanamamış itirazlar varsa bunlar da incelenmek üzere hesaplarla birlikte Şirkete verilecektir.

Kesin metraj ve hesapların düzenlenmesi sırasında Yüklenici veya vekili, Şirket kontrol görevlisinin yazılı tebliğine rağmen hazır bulunmadığı takdirde, Şirket kontrol görevlisi hesapları tek taraflı olarak hazırlar ve geçici kabul tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde Şirkete teslim eder. Bu aşamada Yükleniciye, hazırlanmış bu kesin metraj ve hesapları altmış gün içinde incelemesi için tebligat yapılır. Yüklenici incelemesini daire dışında yapmak isterse kesin metraj ve hesapların asıl olmayan suretlerinden bir takımı kendisine verilir. Yüklenici kesin metraj ve hesapları inceleyip itirazsız imzalarsa hesapların Şirketçe incelenmesine başlanır.

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde ise, kesin hakediş raporu düzenlenmesine işin geçici kabulü yapıldıktan sonra başlanır ve sözleşme ve eklerinde öngörülen hükümler çerçevesinde kesin hesap işlemleri gerçekleştirilir.

Gerek birim fiyat sözleşmeli işlerde gerekse anahtar teslimi götürü bedel işlerde; Yüklenicinin kesin hesaplara itirazı varsa aynı inceleme süresi içinde Şirkete yazılı olarak bildirmek zorundadır. Böyle yapmadığı takdirde kesin hesapla ilgili bütün belgeleri kayıtsız kabul etmiş sayılır ve bundan sonra bu hususta yapılacak herhangi bir itiraz dikkate alınmaz.

Şirket kontrol görevlisi belirtilen süre içinde kesin hesapları Şirkete teslim etmediği takdirde, Yüklenici kendi hazırladığı kesin hesapları Şirkete vererek incelenmesini ve onaylanmasını isteyebilir.

Her üç durumda da Şirketler teslim aldıkları kesin hesapları, teslim tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde inceleyip onaylarlar. Aksi halde Yüklenici, varsa itirazlarında haklı sayılacağı gibi, kesin hakediş raporunun düzenlenmesini de isteyebilir.

Yüklenicinin, kesin hesapların yapılışında hazır bulunmayıp sonradan altmış günlük sürede hesapları incelemesi halinde, Şirketin altı aylık inceleme süresi, Yüklenicinin incelemeyi bitirdiğini Şirkete yazılı olarak bildirdiği tarihten başlar.

Kesin hesapların Şirkete tesliminden sonra Şirketçe incelenmesi sırasında yapılabilecek değişikliklere Yüklenicinin bir itirazı olursa itirazlarının yerlerini de açık seçik belirtmek suretiyle bu husustaki karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerekçeleri 36'ncı maddedeki usuller çerçevesinde dilekçe ile Şirkete bildirir.

Hesap kesme işleminde, gerçekleştirilen bütün işlerin kesin hakediş raporuna geçirilen bedelinden iş sırasında geçici hakediş raporları ile ödenen miktarlar düşülür. Daha sonra 36'ncı maddede açıklanan geçici hakediş ödeme usulleri çerçevesinde, hakedişe yapılan ek ve kesintilerden sonra kalan tutar Yükleniciye veya vekiline ödenir.

Hesap kesme işlemi sonucunda, Yüklenici Şirkete borçlu kaldığı takdirde, borcu genel hükümlere göre tasfiye edilir. Kesin metraj ve hesapların yapılıp onaylanmasına ve kesin hakedişin düzenlenmesine ait yukarıdaki süreler, ancak mücbir sebeplerle, ihale yetkilisinin onayı ile yeteri kadar uzatılabilir. Bu onay yetkisi alt kademelere verilmez.

## DOKUZUNCU BÖLÜM

### Kabul İşlemleri

#### Geçici kabul

**Madde 38-** Sözleşme konusu iş tamamlandığında, Yüklenici Şirkete vereceği dilekçe ile (faksla da olabilir) geçici kabul isteğinde bulunur. Yapılan işler, Şirketçe verilecek talimat üzerine Şirket kontrol görevlisince ön incelemeden geçirilir. Ön inceleme sonucunda işin sözleşme ve eklerine uygun olarak tamamlandığı ve kabul işlemlerinin yapılmasında bir engel bulunmadığı anlaşılırsa Şirketçe veya yetkili kurum tarafından geçici kabul komisyonu oluşturulur.

İş kabule hazır değilse, eksik ve kusurlu işleri gösteren tutanak, Şirket kontrol görevlisinin işin kabule hazır hale gelmesi bakımından yaklaşık bitim tarihini tespit eden

düşüncesiyle birlikte en geç üç gün içerisinde Şirkete gönderilir. Yüklenici veya vekili hazır bulunmazsa veya kabul tutanağını imzalamak istemezse tutanakta bu husus ayrıca belirtilir.

Kabul komisyonunun oluşturulması ve işyerine gönderilebilmesi, yapılan işin kusurlu ve eksik kısımlarının bedelleri toplamının işin sözleşme bedelinin yüzde beşinden fazla olmamasına bağlıdır. Bu oranı geçmeyen kusur ve eksiklikler, aynı zamanda işin Şirkete teslimine ve kullanılmasına engel olmayacak ve herhangi bir tehlikeye meydan vermeyecek nitelikte olmalıdır.

Kabul komisyonu tarafından, Yüklenici veya vekili ile birlikte, yapılacak incelemelerden sonra işin durumu uygun görüldüğü takdirde bir kabul tutanağı düzenlenir ve bunu Yüklenici veya vekili de imzalar.

Yüklenici veya vekili, yazı ile yapılacak çağrıya rağmen kabulde hazır bulunmazsa veya kabul tutanağını imzalamak istemezse tutanakta bu husus ayrıca belirtilir.

Kabul komisyonu gerçekleştirilen işlerin nev'ini, niteliğini, sözleşme ve ekleri ile teknik gereklere ve iş sırasında onaylanan değişikliklere uygunluğunu ve kabule hazır olup olmadığını inceler. Bu inceleme sonucunda komisyon, nitelikleri yukarıda belirtilen kusur ve eksikliklerin varlığını tespit ederse, kabul tutanağını yapmakla birlikte, gördüğü kusur ve eksikliklerin ayrıntısını gösterir bir liste düzenler ve bunların giderilmesi için gerekli olan süreyi tespit eder.

Kabul komisyonunun tespit ettiği eksiklikler, belirlenen sürede Yüklenici tarafından giderilmezse bu sürenin bitiminden sonra eksikliklerin giderilmesine kadar geçecek her gün için, giderilecek eksikliklerin durumuna göre sözleşmesinde günlük gecikme cezası olarak yazılan miktarın belli bir oranında günlük ceza uygulanabilir ve geçici kabul tarihi kusur ve eksikliklerin giderilmesi tarihine ertelenir. Ancak bu gecikme otuz günü geçtiği takdirde Şirket, Yüklenici hesabına eksiklerin giderilmesini kendisi yaptırabilir. Bu takdirde de eksikler tamamlanıncaya kadar ceza uygulaması devam eder ve kabul tarihi ertelenir.

Geçici kabul tarihi olarak esas alınacak tarih, işin geçici kabule elverişli bir halde tamamlandığı tarih olup bunu geçici kabul komisyonu tespit ederek tutanağa geçirir. Ancak Yüklenici tarafından tamamlanması ve düzeltilmesi gereken eksik ve kusurlardan, teknik bakımdan tamamlandıktan sonra bir deneme süresi geçirmesi gerekenler varsa, bu kusur ve eksikliklerin giderilmesi tarihinden başlayarak kesin kabule kadar geçmesi gereken süreyi de kabul heyeti belirleyerek tutanağa yazar.

Geçici kabul tutanağı, Şirketçe veya yetkili kurum tarafından onaylandıktan sonra geçerli olur. Geçici kabulün yapılmasını müteakip yapının işgal edilmesi, işin kesin kabulü mana ve hükmünü kapsamaz.

Aynı sözleşme çerçevesinde bulunan yapım işlerinin kısım kısım ve değişik zamanlarda tamamlanacağı sözleşmesinde öngörülmüşse, taahhüdün tamamlanan ve müstakil kullanıma elverişli bu kısımları için Şirketin isteği üzerine işin bütününe geçici kabulünü kapsamamak şartıyla kısmi kabul yapılabilir.

Sözleşmenin belirlediği tarihte, işin tamamlandığının tespit edilebilmesi ve kabul işleminin yapılabilmesi için Yüklenicinin Şirkete zamanında başvurusu gereklidir.

Yüklenici başvurusunda gecikmiş olursa veya işi süresinde kabule elverişli duruma getirememişse sözleşmeye göre işin bitmesi gereken tarihte Şirket kontrol görevlisi veya Şirketçe görevlendirilecek yetkililer tarafından iş yerinde incelenerek o günkü durum bir tutanakla tespit edilir. Bu inceleme sırasında Yüklenicinin veya vekilinin de hazır bulunması gereklidir. Yükleniciye yapılacak tebligata rağmen kendisi veya vekili gelmezse Şirket kontrol görevlisi veya Şirket bu incelemeyi tek taraflı olarak yapar ve düzenlenen tutanakta bu husus belirtilir.

İşte kusur ve eksikliklerin varlığı halinde bunların giderilmesi için belirlenen sürenin sonunda, Yüklenici bulunsun veya bulunmasın, aynı şekilde durum, Şirket kontrol görevlisi tarafından düzenlenecek bir tutanakla tespit edilir.

Yüklenicinin yaptığı işin süresinde tamamlandığı Şirket kontrol görevlisi tarafından tespit edilmiş, ancak kabul komisyonunun iş yerine gitmesi ve kabulü yapması herhangi bir nedenle gecikmiş ise kabul tutanağında işin gerçek bitiş tarihi belirtilir ve bu, işin geçici kabul tarihi olur.

Sözleşmeye göre gerekli görülen yükleme deneyi veya buna benzer diğer teknik test ve deneyler, istek halinde Yüklenici tarafından yapılır veya yaptırılır.

Kabul komisyonu, Yüklenicinin yaptığı işte tereddüt doğuran durumlar görürse, durumun tahkiki için, sözleşmede yazılı olmasa bile, her türlü giderleri Yükleniciye ait olmak üzere yükleme ve benzeri test ve deneylerin yapılmasını isteyebilir.

Geçici kabul için yapılan incelemede, teknik olarak kabulünde sakınca görülmeyen ve giderilmesi de mümkün olmayan veya fazla harcama ve zaman kaybını gerektiren, kusur ve eksiklikler görülecek olursa Yüklenicinin hakediş veya teminatından uygun görülecek bir bedel kesilmek şartı ile, iş Şirket tarafından bu hali ile kabul edilebilir. Bu gibi kusur ve eksikliklerin niteliğinin ve kesilecek bedelin kabul tutanağında gösterilmesi gereklidir. Yüklenici bu işleme razı olmazsa, her türlü gideri kendisine ait olmak üzere, kusur ve eksiklikleri verilen sürede düzeltmek ve gidermek zorundadır.

Yapım işlerinin kabul işlemlerinde, varsa sözleşmelerindeki özel hükümler de göz önünde bulundurulur.

İşin süresinden önce bitirilmesi halinde, Yüklenicinin isteği üzerine, Şirket sözleşmedeki iş bitim tarihini beklemezsizin yukarıdaki usullere uygun olarak işin kabulünü yapabilir.

### **Teminat (garanti) süresi**

**Madde 39-** Yapım işlerinde teminat süresi, sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa 24 Aydan az olmayacaktır. Ancak sözleşme kapsamında yapım işiyle birlikte ifası istenen montaj, işletmeye alma, eğitim, bakım-onarım, yedek parça gibi destek hizmetlerine ait teminat ve/veya garanti süreleri işlerin özelliğine göre arttırılabilir veya eksiltilebilir. Bu süreler sözleşme veya eklerinde belirtilir.

İşin sözleşmede öngörülen bitim tarihinden önce bitirilmesi ve iş bitim tarihini beklemeksizin işin kabulünün yapılması halinde, teminat süresi geçici kabul itibar tarihinden itibaren başlar.

Kısmi geçici kabulü yapılan müstakil kullanıma elverişli bölümlerin teminat (garanti) süresi kısmi geçici kabul tarihinden itibaren başlar ve teminat süresi sonunda işin tümünün kesin kabulünün yapılması için şartlar oluşmamış ise, kısmi geçici kabulü yapılmış iş kısmının teminat süresi sona erer.

Bu hükümlerin dışında malzeme ve montaj da gizli ayıp tespiti halinde herhangi bir süre tahdidi aranmaksızın, sorumluluk Yükleniciye aittir.

### **Teminat (Garanti) süresindeki giderler**

**Madde 40-** İşlerin, teminat (garanti) süresi içindeki Şirket tarafından Yüklenici'nin yaptığı çalışmalar kaynaklı olduğu tespit edilen kusur ve aksaklıkları gidermek zorundadır.

Ancak bitirilmiş işlerin Şirket tarafından kullanılma ve işletilmesinden kaynaklanan veya Yüklenicinin kusurları dışındaki hallerin gerektiği onarımlar bakım yükümlülüğünün dışındadır.

Kullanma ve işletme sonucu olmaksızın ortaya çıkan kusur ve aksaklıkların giderilmesi giderleri Yükleniciye aittir.

### **Kesin kabul**

**Madde 41-** Kesin kabul için belirlenen tarihte, Yüklenicinin yazılı müracaatı üzerine, kesin kabul komisyonu oluşturularak geçici kabuldeki esas ve usullerle kesin kabul yapılır.

Devamlı bakım hususunda Yüklenicinin herhangi bir yükümlülüğü yoksa kesin kabul komisyonu, geçici kabul sırasında iyi durumda ve kabule elverişli olduğu tespit edilmiş olan işlerde teminat süresince kullanılma sonucunda meydana gelen normal aşınma ve eksilmeden doğan durumlar haricinde, işin fen ve sanat kurallarına uygun yapılmamasından kaynaklanabilecek herhangi bir bozukluğun veya geçici kabulden sonra ortaya çıkan bir kusurun olup olmadığını inceler.

Teminat süresi içinde Yüklenicinin, bütün yükümlülüklerini yerine getirmiş olduğu ve kendisine yüklenebilecek kesin kabulü engelleyecek bir kusur ve eksiklik görülmediği takdirde kesin kabul tutanağı düzenlenir.

Eğer bu süre içinde, sorumluluğu Yükleniciye atfedilmeyecek bir kusur veya eksiklik tespit edilmişse bu da tutanakta ayrıca belirtilir.

İşin kesin kabulüne engel herhangi bir durum görüldüğü takdirde, kabulü engelleyen kusur ve eksikler kabul komisyonu tarafından bir tutanakla tespit edilir ve kesin kabul işlemi yapılmaksızın kusur ve eksiklerin giderilmesi için bir süre belirlenerek durum Şirkete bildirilir. Şirket bu kusur ve eksiklerin tutanakta belirlenen süre içerisinde giderilmesi hususunu

Yükleniciye tebliğ eder. Kusur ve eksiklerin Yüklenici tarafından giderildiği Şirketçe tespit edildiğinde kabul işlemi sonuçlandırılır.

Yüklenici teminat süresi veya yukarıdaki fıkra söz konusu edilen süre sonunda, Şirketin kabul edebileceği gecikmeler dışında, sözleşme ve şartname hükümlerine göre işi kesin kabule elverişli duruma getirmeyerek bir gecikmeye yol açmış ise, Şirket ya Yükleniciye 40 ıncı maddede belirtilen şekilde ceza uygulayarak eksik ve kusurların giderilmesini bekler, ya da gecikme otuz günü geçerse ceza uygulamasına devam etmekle birlikte kusur ve eksiklikleri Yüklenici hesabına kendisi giderir.

Şirket, gerek kusur ve eksikliklerin Yüklenici hesabına giderilmesi bedellerini, gerekse vukuunda belirtilen bekleme cezalarını Yüklenicinin hakedişinden, hakedişi kalmamışsa teminatından kesmeye yetkilidir.

Kesin kabul tutanağının yetkili makam tarafından onaylanması ile kesin kabul işlemi tamamlanmış olur.

### **Yönetim Sistemi**

**Madde 42-** Yüklenici, yürürlükte bulunan yasalara, düzenlemelere ve Şirket'in ilkelerine uygun bir yönetim sistemine sahip olmalı, bu sistemin sürekli bir şekilde geliştirilmesi ve değişen yasalara ve düzenlemelere uyacak şekilde uyumluluğu sağlamaları gerekmektedir. Şirket hizmet sağlayan Yüklenicilerine, Kalite (ISO9001), Çevre (ISO14001), İş Güvenliği ve Sağlığı (ISO 45001) vb. sistemleri sağlamalarını tavsiye etmektedir.

## **ONUNCU BÖLÜM**

### **Sözleşme İlişkileri**

#### **Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları**

**Madde 43-** Sözleşme yapıldıktan sonra mücbir sebep halleri dışında Yüklenicinin taahhüdünü yerine getiremeyeceğini gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bildirmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Aşağıda belirtilen hallerde Şirket sözleşmeyi fesheder:

**a)** Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanarak, Şirketin en az yirmi gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi,

**b)** Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikâp, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

**c)** Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

**d)** Sözleşme konusu işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak.

**e)** Taahhüdünü yerine getirirken Şirkete zarar vermek.

- f) Bilgi ve deneyimini Şirketin zararına kullanmak.**
- g) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.**
- h) Sözleşmenin genel hükümlerine aykırı olarak devredilmesi veya devir alınması.**

Hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Yüklenicinin, ihale sürecinde yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu sözleşme yapıldıktan sonra tespit edilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Ancak, taahhüdün en az %75 ini tamamlanmış olması ve taahhüdün tamamlattırılmasında yarar bulunması kaydıyla;

- a. İvediliği nedeniyle taahhüdün kalan kısmının yeniden ihale edilmesi için yeterli sürenin bulunmaması,
- b. Taahhüdün başka bir Yükleniciye yaptırılmasının mümkün olmaması,
- c. Yüklenicinin yasak fiil veya davranışının taahhüdünü tamamlamasını engelleyecek nitelikte olmaması,

Hallerinde, Şirket sözleşmeyi feshetmeksizin Yükleniciden taahhüdünü tamamlamasını isteyebilir ve bu takdirde Yüklenici taahhüdünü tamamlamak zorundadır. Ancak bu durumda, Yükleniciden kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların tutarı kadar ceza tahsil edilir. Bu ceza hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de tahsil edilebilir.

Sözleşme yapıldıktan sonra mücbir sebep halleri dışında Yüklenicinin mali acz içinde bulunması nedeniyle taahhüdünü yerine getiremeyeceğini gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bildirmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Yüklenicinin fesih talebinin Şirkete intikali, sözleşmenin 26 ıncı maddesinde belirtilen sürenin bitimi ve Yüklenicinin ihale sürecinde yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu sözleşme yapıldıktan sonra tespit edildiği veya sözleşmenin uygulanması sırasında yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu tespit edildiği tarih itibarıyla sözleşme feshedilmiş sayılır.

Bu tarihleri izleyen yedi gün içinde Şirket tarafından fesih kararı alınır. Bu karar, karar tarihini izleyen beş gün içinde Yükleniciye bildirilir.

Sözleşmenin feshedilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar alındığı tarihten gelir kaydedileceği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünce yayımlanan aylık toptan eşya fiyat endeksine göre güncellenir. Güncellenen tutar ile kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların tutarı arasındaki fark Yükleniciden tahsil edilir.

Hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle teminat alınan hallerde, alıkonulan tutar gelir kaydedileceği gibi, sözleşmenin feshedildiği tarihten sonra yapılmayan iş miktarına isabet eden teminat tutarı da birinci fıkra hükmüne göre güncellenerek Yükleniciden tahsil edilir.

Gelir kaydedilen teminatlar, Yüklenicinin borcuna mahsup edilemez.

Ayrıca, sözleşmenin feshi nedeniyle Şirketin uğradığı zarar ve ziyan Yükleniciye tazmin ettirilir.

Mücbir sebep olarak bildirilen hallerin Şirket tarafından mücbir sebep olarak kabul edilerek sözleşmenin feshedilmesi için; Yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihte mümkün olan en kısa sürede (En fazla yirmi gün içinde) Yüklenicinin Şirkete yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

Bu durumda hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilerek, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar iade edilir.

Sözleşmenin feshedilmesi halinde Yüklenicinin kesin teminatı:

- a) Tedavüldeki Türk parası ise doğrudan doğruya,
  - b) Teminat mektubu ise tahsil edilerek,
  - c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler ise paraya çevrilmek suretiyle,
- gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen kesin teminat Yüklenicinin borcuna mahsup edilemez.

Feshedilen sözleşme konusu işlerin hesabı genel hükümlere göre yapılır ve böylece Yüklenicinin Şirket ile ilişkisi kesilmiş olur. Bunun için de sözleşmenin feshedilmesine ait onay tarihinde işlerin mevcut durumu, Şirketçe görevlendirilecek bir heyet tarafından Yüklenici veya vekili ile birlikte tespit edilerek bir "Durum Tespit Tutanağı" düzenlenir. Yüklenici veya vekili hazır bulunmadığı takdirde bu husus tutanakta belirtilir.

Şirket fesih işleminden sonra işi yapıp yapmamakta ve dilediği usullerle ihale etmekte serbesttir. Geri kalan işlerin başka bir Yükleniciye ihalesinden dolayı, Yüklenici hiçbir hak iddiasında bulunamaz.

Bundan başka işin durmaması için, Şirket Yüklenicinin tesisleri, ihzarat'ı, araç ve makinelerinden gerekli gördüklerine el koymak yetkisine de sahiptir. Bu durumda 44 üncü madde hükümleri uygulanır.

Şirket ile Yüklenicinin T.C. Borçlar kanunu hükümleri çerçevesinde karşılıklı olarak anlaşması halinde sözleşme tasfiye edilir.

Ayrıca Yüklenicinin ölümü ve Yüklenicinin ortak girişim olması halinde ortak girişimi oluşturan kişilerden birinin ölümü durumunda da sözleşmenin feshi ve hesabın tasfiyesi söz konusu olabilir.

Tasfiye halinde, işin Yüklenici tarafından yapılmış kısımları için, tasfiye onay tarihi geçici kabul tarihi sayılmak üzere, geçici kabul, teminat süresi ve bu süredeki bakım sorumluluğu, kesin kabul ve teminatın geri verilmesi hakkında sözleşmesinde bulunan hükümler, normal şekilde bitirilmiş işlerde olduğu gibi aynen uygulanır.

Ancak işin yapılmış kısmının son hakedişindeki miktarına göre hesaplanacak kesin teminat miktarından fazlası, tasfiye protokolünün imzasından sonra Yükleniciye geri verilir.

Tasfiye edilmiş işin, kendi teminat süresi içinde veya daha sonra ortaya çıkabilecek kusur ve hataları Şirketçe görevlendirilecek bir komisyon tarafından, yapılacak tebligat üzerine, hazır bulunması halinde Yüklenici veya vekili ile birlikte tespit edilir.

Sözleşmenin tasfiyesi halinde Yüklenicinin tesis, araç ve makineleri Şirketçe satın alınmak istendiği takdirde Yüklenicinin buna razı olması şartı aranır.

Gerek sözleşmenin feshedilmesi, gerekse tasfiye halinde kesin hesabın yapılabilmesi için işlerin ve ihzaratın ölçülebilir duruma getirilmesi, teknik zorunluluklar nedeniyle veya yapılmış iş kısımlarının korunmasını sağlamak üzere işlerin belli bir aşamaya kadar yapılması gerekiyorsa, bu husus ayrıntılı olarak tasfiye geçici kabul tutanağında veya sözleşmenin feshedilmesi hali için "Durum Tespit Tutanağı"nda belirtilir. Şirket, belirli bir süre vererek bu işlerin yapılmasını Yükleniciden isteyebilir. Yüklenici bu hususları yerine getirmediği takdirde Şirket, bu belirli işleri Yüklenici hesabına yapar veya yaptırır. Bu işlerin yaptırılması bedeli, sözleşmeye göre Yükleniciye ödenecek bedelden fazla olursa aradaki fark Yüklenicinin alacaklarından düşülür, alacağı kalmamışsa tasfiye halinde teminatından kesilir, fesih halinde ise genel hükümlere göre işlem yapılır.

Sözleşmenin feshedilmesinden veya tasfiyesinden sonra "hesap kesme hakedişi" Şirketçe belirlenecek bir süre içinde Yüklenici ile birlikte 37 inci maddesindeki esaslara göre yapılır. Yüklenici gelmediği veya yetkili bir vekil göndermediği takdirde, Şirket bu hakedişi tek taraflı olarak yapar ve Yüklenicinin bu hususta hiçbir itiraz hakkı olamaz.

#### **Sözleşmenin feshi halinde Yüklenicinin mallarının satın alınması**

**Madde 44-** Sözleşmenin feshedilmesi halinde Yüklenici, Şirketin iznini almaksızın iş yerindeki tesislerin ve bunlarla ilgili tesisatın hiçbirini bozup yerinden kaldırmak ve işyerinde bulunan ihzarat ve diğer malzeme, araç ve makinelerinden herhangi birini başka yere götürmek veya herhangi bir şekilde başkasına devretmek veyahut işyerinde değişiklik yapmak hakkına sahip değildir. Yüklenicinin bu hususlarda herhangi bir fiilini önlemek için Şirket, gerekli gördüğü takdirde işyerine el koyarak Yüklenicinin teşkilatını işbaşından uzaklaştırabilir.

Şirket, bu tesisleri, tesisatı, ihzaratı, diğer malzemeyi, makine, araç ve yedek parçaları isterse satın alabilir.

a) Satın alınması uygun görülen ihzarat, sözleşmesinde fiyat farkı ödenmesi kabul edilmiş olanlar dahil, hakedişe girdiği tarihteki ihzarat fiyatları üzerinden alınır. Hakedişlerde bedeli ödenmemiş diğer malzeme için ise sözleşmenin feshedildiği yıla ait, varsa sözleşmedeki ihzarat fiyatları, yoksa 19 uncu maddenin uygulanması ile yeni ihzarat fiyatı tespit edilir.

b) Ayrı bir birim fiyatı bulunmayan ve sözleşme bedelinin belli bir yüzdesi ile bedeli ödenen her türlü montaj malzemesi de piyasa rayiçleri dikkate alınarak Yüklenici ile anlaşmaya varılacak fiyatlara göre değerlendirilip satın alınabilir.

Bina, baraka, şantiye tesisleri vb. sözleşmenin feshedildiği yılda geçerli rayiçler ile değerlendirilerek bulunan bedel üzerinden, makine, araç ve yedek parçalar ise benzer piyasa değerleri dikkate alınarak tespit edilecek değer üzerinden, yıpranma, amortisman, işçilik ve malzeme nitelik farkları da dikkate alınarak devir alınabilir.

Şirket söz konusu tesisler, malzeme ve diğerlerini satın almak istemezse Yüklenici, Şirket tarafından belirlenecek süre içinde bunları işyerinden çıkarıp uzaklaştırmak zorundadır.

#### **Yüklenicinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu veya mahkumiyeti**

**Madde 45-** Yüklenicinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu veya özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya mahkumiyeti hallerinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Yüklenicinin ölümü halinde, sözleşme feshedilmek suretiyle hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilerek kesin teminatları ve varsa diğer alacakları varislerine verilir. Ancak, aynı şartları taşıyan ve talepte bulunan mirasçılara Şirketin uygun görmesi halinde, ölüm tarihini izleyen otuz gün içinde varsa ek teminatlar dahil taahhüdün tamamı için gerekli kesin teminatı vermeleri şartıyla sözleşme devredilebilir.

b) Yüklenicinin iflas etmesi halinde sözleşme feshedilerek 43 üncü madde hükümleri uygulanır. Kesin hesap tasfiyesi 43 üncü madde esaslarına göre yapılır. Sözleşmenin feshi sebebiyle Şirketin uğradığı zarar ve ziyan Yükleniciye tazmin ettirilir.

c) Ağır hastalık, tutukluluk veya hürriyeti bağlayıcı bir ceza mahkumiyeti nedeni ile Yüklenicinin taahhüdünü yerine getirememesi halinde, bu durumun oluşunu izleyen otuz gün içinde Yüklenicinin teklif edeceği ve ilgili Şirketin kabul edeceği birinin vekil tayin edilmesi şartıyla taahhüde devam edilebilir. Eğer, Yüklenici kendi serbest iradesi ile vekil tayin etmek imkânından mahrum ise, yerine ilgililerce aynı süre içinde genel hükümlere göre bir yasal temsilci tayin edilmesi istenebilir. Bu hükümlerin uygulanmaması halinde, sözleşme feshedilerek 43 üncü madde hükümleri uygulanır.

#### **Yüklenicinin ortak girişim olması halinde ölüm, iflas, ağır hastalık, tutukluluk veya mahkumiyet**

**Madde 46-** Ortak girişimlerce yerine getirilen taahhütlerde, ortak girişimi oluşturan kişilerden birinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu, özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya mahkum olması veya dağılması sözleşmenin devamına engel olmaz. Ancak, bunlardan biri Şirkete pilot veya koordinatör ortak olarak bildirilmiş ise, pilot veya koordinatör ortağın gerçek veya tüzel kişi olmasına göre iflas, ağır hastalık, tutukluluk, özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya

mahkumiyet veya dağılma hallerinde, sözleşme feshedilerek 43 üncü madde hükümleri uygulanır. Pilot veya koordinatör ortağın ölümü halinde ise sözleşme feshedilmek suretiyle yapılmış olan işler tasfiye edilerek kesin teminat iade edilir. Bu durumların oluşunu izleyen otuz gün içinde diğer ortakların teklifi ve Şirketin uygun görmesi halinde de, teminat dahil o iş için pilot veya koordinatör ortağın yüklenmiş olduğu sorumlulukların üstlenilmesi kaydıyla sözleşme yenilenerek işe devam edilebilir.

Pilot veya koordinatör ortak dışındaki ortaklardan birinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu, özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya mahkum olması veya dağılması halinde, diğer ortaklar teminat dâhil işin o ortağa yüklediği sorumlulukları da üstlenerek taahhüdü yerine getirirler.